

COSES del FARRÓ

Veïns Farró, Farró Comerç i Col·laboradors

Número 13

Sant Jordi 2020

Feliç
Sant Jordi

Si ja m'has llegit i no em vols conservar
no em llencis! passa'm a un altre veí

AQUESTA REVISTA NO HAGUÉS ARRIBAT FINS AQUI, SENSE LA COL·LABORACIÓ DEL NOSTRE COMERÇ DE BARRI:

AUDIO VIDEO TELL—GUILLEM TELL 36
 BODEGA PÀDUA—PÀDUA 92
 BODEGA PEPETA—SARAGOSSA 86 bis
 FARMÀCIA PIERA—VALLIRANA 48
 FARMÀCIA SAMARANCH—GUILLEM TELL 26
 HERNANDO XARCUTER—BALMES 296
 PASTISSERIA LA PERLA—SANTJOANISTES 6
 SERVEIS HUMANS HELIOS—SARAGOSSA 43
 TAPISSERIA PONS—SANT HERMENEGILD 26
 VALLHONRAT PERRUQUERS—GUILLEM TELL 38
 YOLANDA PUNT DE CREU—RIERA CASSOLES 15
 BO DE BO—SANT HERMENEGILD 7
 KRAMPUS CREPERIA—SARAGOSSA 89
 LA PERROCKIA—FRANCOLÍ 60
 MILESTONES—SARAGOSSA 89
 CUIDEM LA MEMÒRIA—SARAGOSSA 58
 ESCOLA INFANTIL RIALLES—SARAGOSSA
 IPPS C.S.VALLIRANA—VALLIRANA 61
 J.ANGLADA MATALASSER—RIERA CASSOLES 11
 L'OSTERIA DEL CONTADINO—SARAGOSSA 123
 POLICLÍNICA BARCELONA—GUILLEM TELL 4
 VALLIRANA C.M.—PL.MAÑÉ I FLAQUER 4
 LLUÍS BRAGULAT—PÀDUA 105
 MASSA MARE—RIERA CASSOLES 33
 PA DE SUCRE—PL. SANT JOAQUIM
 MENJAR THAI—SARAGOSSA 29
 EL REFUGI S. GERVASI—VALLIRANA 78
 KEDABÉ—RIERA CASSOLES 34
 MIANIMALS—GUILLEM TELL 31
 NOTA 79—VALLIRANA 79
 IMPREMTA SALVADÓ

I LES QUE JA NO HI SON:

AGATA PELUQUERÍA, AUTOTREMP S.A., CASA RICARDO, C.E.QUIROMASSATGE, CLOBONAL ARQUITECTURA, CÓRTATE 1 PELO, DATURA CENTRE VETERINARI, DIVAN'S ESTILISTES, ESPECIAL, FADEAWAY BCN, FFLODA, FLOR DE VENT, GANÀPIA, INTELLITEC, LA BOTIGA DELS RETOCS, LA CANTONADA DE PÀDUA, LA FRUTERÍA, LA HUERTA DE BEA, LAS DELÍCIAS, MERCAT PRINCESA, NESKA, NOK PELUQUERÍA, PETIT À PETIT, PICUS RESTAURANT, SAJONIA, SÍBARIT'S, SSIC AND PAUL,

ALMAR LAMPISTERIA—SARAGOSSA 60
 EL BAR DE VIL·LA URÀNIA—SARAGOSSA 29
 LA NOVA FONTANA—SANTJOANISTES 6
 MAX IMPRESSIÓ—SEPTIMÀNIA 40
 TATTOO ART BCN—SANT HERMENEGILD 7
 TOC FINAL—LA TORRE 12
 TRÉMOLO—VALLIRANA 79
 925 PECES & JOIES—RIERA CASSOLES 9
 ARS VIVA—VIA AUGUSTA 108
 EL FORN DEL BARRI—PÀDUA 97
 BAR LA TERRAZA—SARAGOSSA 85
 FARRÓFOC—SARAGOSSA 29
 FEM SAFAREIG—SANT HERMENEGILD 24
 LA TABERNA DE LESSEPS—SEPTIMÀNIA 23
 SARAÍS S.L.—BALMES 291
 104 SERENDIPITIES—PÀDUA 104
 ANNA VILARRASA—SANT HERMENEGILD 7
 ARCÀDIA COL·LECCIÓ—PASSATGE ARCÀDIA
 BALAFRÍA—SANT HERMENEGILD 2
 BCN SURF & SKATE—BALMES 310
 CASA PALET—LAFORJA 9
 DEGUSTACIONS PÀDUA—PÀDUA 91
 ENGIMAPS—SARAGOSSA
 ESCOLA BRIDGE—SARAGOSSA 22
 ESCOLA LYS—PUIGREIG 9
 EST. SORIANO-CAMACHO—PL. SANT JOAQUIM
 HANDSEL & GRANEL—RIERA CASSOLES 13
 SQUADRA—SANT GUILLEM
 WHY NOT TATTOO—SANTJOANISTES 33
 YOGA ONE—SANTJOANISTES 12
 ELEI DISSENY

SUMARI

EDITORIAL	3
CARTA DEL REGIDOR	4
EL VELL FARRÓ, l'origen del nostre barri	5
NOTÍCIES I ACTIVITATS DEL FARRÓ Activitats efectuades i futures del Farró	18
EL RACÓ DE L'ARTISTA	47

Un agraïment especial a qui ha respost la nostra crida i ens ha fet arribar dibuixos i poemes per incloure en aquest número tan especial.

Gràcies a tots i totes els que compartiu amb nosaltres les fotografies de les activitats fetes al Farró.

Contacteu amb nosaltres a:
 veinsfarro@gmail.com
 f Associació de Veïns i Comissió
 de Festes del Farró

Tots els dimecres de 18h a 20h a Vil·la Urània, carrer Saragossa 29.

Un agraïment especial als fotògrafs de la publicació EL JARDÍ i al fotògraf que ens envien del districte per les imatges que publiquen i a tots i totes els que compartiu amb nosaltres les fotografies de les activitats fetes al Farró.

COSES DEL Farró no es responsabilitza, necessàriament, de les opinions i continguts dels articles signats, atribuïbles únicament als autors.

EDITORIAL

Tot i que es veia venir, mai t'esperes que passin aquestes coses.

Vam poder trampejar el principi del mes de març fent que es celebrés una de les millors calçotades del Farró, que la Colla Humorística tornés a sortir per Sant Medir, que FarróFoc fes la cercavila de la Matinée Vallmitjana, que es pogués celebrar el Consell de Barri del Putxet i el Farró... i de cop: envien a la canalla cap a casa, tanquen Vil·la Urània, a la gent gran no la deixen anar al centre de dia... i comencem a sentir la paraula "confinament". Declaren l'estat d'alarma i fan que es tanqui gairebé tot el país. Fins i tot les fronteres!

Tanquen les fàbriques, els comerços, les oficines... la gent treballa des de casa "telemàticament", fins i tot les ràdios i les televisions fan programes des de casa.

I aprenem a viure, i conviure, tancats a casa. Però sense estar sols. Gràcies a les noves tecnologies (bé, no és que siguin noves, és que per fi hem après a fer-les funcionar) podem seguir veient com creix la canalla, com aprenen coses, com juguen, com experimenten... hem vist la gent com balla, canta, aplaudeix, fa esport, fins i tot aprenen coreografies (uns amb més gràcia que d'altres però tothom posant-hi molta voluntat)... tot esperant el dia en que finalment ens diguin "ja podeu sortir".

Aquell dia voltarem pel Farró i ens saludarem tots plegats i farem que els carrers siguin del veïnat. I entrarem als comerços i comprarem les coses que no són de primera necessitat, però que també necessitem. I tornarem a les escoles, als centres de dia, a les cafeteries, als bars, a Vil·la Urània...

Recordarem a qui ja no podrà tornar a estar amb nosaltres, perquè la pandèmia se l'ha emportat, i abraçarem als seus familiars i amics per reconfortar-los i ser al seu costat.

Felicitem a qui ha superat la malaltia i ha pogut tornar a casa, i ho celebrarem. Com també coneixerem a les noves veïnes del Farró: quan ens van confinar teníem panxes plenes de noves farronenques que han tret el cap durant aquests dies.

I poc a poc anirem tornant a fer "vida normal", amb tot el que hem après durant aquest confinament: a estar pendents del benestar dels qui ens envolten, a cuidar-nos entre tots i totes, a alegrar-nos de les fites aconseguïdes. En definitiva A FER BARRI.

I fins que no arribi aquell dia hem decidit intentar que Coses del Farró segueixi sent l'eina de comunicació del nostre barri, encara que sigui utilitzant les "noves tecnologies" tot i que també farem l'edició en paper... quan tot això s'acabi.

Així que aquí teniu el nou número en el que trobareu que, tot i respectant el format, hem fet petits canvis:

- Veureu que només té un article, molt interessant, en el que en Pep ens explica perquè vivim al Farró.

- També trobareu que l'agenda ocupa més espai del normal, és el que té està confinat que tens temps a trobar més fotografies.

- I el més important, hem canviat els anunciants per col·laboracions diverses. Hem decidit que, si més no en l'edició digital, no posaríem anuncis. De fet hem pensat que no és gaire oportú anar a demanar diners a qui porta més d'un mes sense pujar la persiana... i que no sabem quant temps més estaran així.

En temps de confinament, la Revista del Farró segueix.

Esperem que la gaudiu!

PORTADA: Sant Jordi 2020. Cartell que la Clara Trucco ens ha fet per les activitats de Sant Jordi.

SUPERAR LA CRISI SANITÀRIA I AFRONTAR LES CONSEQÜÈNCIES ECONÒMIQUES

Estem vivint una situació molt difícil que mai ens haguéssim pensat que ens tocaria viure, però és en aquestes situacions quan es demostra la fortalesa de la societat. L'única manera de superar aquesta crisi és amb la col·laboració de tothom, cadascú amb les seves capacitats i possibilitats. La ciutadania en general, fent l'esforç de quedar-se a casa i seguint les recomanacions de les autoritats sanitàries. I les persones que treballen en serveis essencials, tirant endavant la seva tasca.

Vull agrair el civisme de la major part de la ciutadania que compleix el confinament amb el màxim rigor des del primer dia, però permetin-me que dediqui un agraïment molt especial a les persones que treballen als serveis essencials: el comerç d'alimentació i de productes de primera necessitat, les farmàcies, els transportistes, els treballadors del transport públic, els dels serveis de neteja d'edificis i de l'espai públics, avui tan necessaris. I sobretot, vull agrair la feina i el gran esforç de les persones que estan a primera línia, aquelles que tenen cura de nosaltres: el personal sanitari, els membres dels cossos de seguretat, els treballadors i treballadores de les residències de gent gran, que estan treballant en unes condicions molt difícils, però que ho estan posant tot perquè puguem superar aquesta crisi de la millor manera i el més aviat possible.

També vull fer arribar el condol a totes les persones que han perdut algun familiar; i fer palesa la solidaritat i tot el suport a les persones que estan patint i les que patiran les conseqüències econòmiques d'aquesta pandèmia. Des de l'Ajuntament de Barcelona ja estem treballant i farem tots els esforços perquè ningú quedi enrere. Per acabar, recordar-vos que tot el personal del Districte, com el de tot l'Ajuntament, segueix a la vostra disposició, treballant des de casa.

Albert Batlle i Bastardas
Regidor del Districte
de Sarrià - Sant Gervasi

EL VELL FARRÓ, DEL SEGLE XVII A FINALS DEL XIX (ELS ORÍGENS DEL NOSTRE BARRI)

El territori del Farró al segle XVII.- Al segle XVII i fins ven entrat el segle XIX, gran part del territori que avui ocupa el nostre barri era propietat d'ordres religiosos.

El 17 de gener de 1626, gràcies al benefactor Josep Dalmau, els Carmelites Descalços de Barcelona fundaren, aprofitant la "torre" i finca de la senyora Mariagna Mitjà, situada al vessant sud-est del turó del Putxet, el convent de Nostra Senyora de Gràcia. Aquest va ser inaugurat, formalment, el juny de 1630 i conegut -per la devoció que els frares tenien a Sant Josep- com "*els Josepets*". La propietat s'enfilava, Putxet amunt, fins al cim del turó i el límit occidental de la finca arribava fins l'actual carrer de Vallirana (llavors de *la Creu*).

Una mica més avall, per sota del carrer de Septimània, aleshores un camí termener, la Congregació de l'Oratori de Sant Felip Neri de Barcelona, els "pares felipons", hi tenien des del 1689 també una gran finca, amb una torre o masia situada -dins el terme, llavors, de Sarrià- en un dels costats de la *riera de Cassoles*. Era el nucli i centre logístic d'una extensa explotació agrícola que, per la seva proximitat al convent de Nostra Senyora de Gràcia ("*els Josepets*"), era coneguda pels pares de l'Oratori com "*la Torre de Gràcia*" i més endavant, pels veïns, com "*la Torre dels Capellans*".

■ Detall del plànol "*Barcelona i els seus voltants*", l'any 1709, d'en Nicolas Visscher que prengué com a base els treballs del cartògraf francès Gaspar Baillieu. Hi podem reconèixer, enmig d'un gran espai agrícola, a dalt a la dreta, el convent dels Josepets (1); a tocar de la corba de la riera de Cassoles, la Torre dels "felipons" (2) i més avall, amb horts, Can Regàs (3).

"LA TORRE DELS CAPELLANS" de la Congregació de l'Oratori de Sant Felip Neri

La plaça i el carrer de La Torre deuen el seu nom a aquesta torre dels pares "felipons".

L'edifici de "*La Torre de Gràcia*", com se la coneixia en aquesta Congregació, segons un document notarial: "*compuesta de piso bajo, bodega, lagar y capilla; de un piso principal con más dependencias, galería, azotea y un desván espacioso...*" tenia, així mateix, cotxera, cavallerisses, d'altres edificis annexos, l'era i un gran jardí, tot clos dins d'una llarga tanca.

Adossada a la torre-masia hi havia un oratori o capella, possiblement, dedicada a Sant Felip Neri. El tros de l'actual carrer de La Torre, que va de la plaça de Mañé i Flaquer fins al carrer de Mossèn Xiró i que llavors moria al petit temple s'anomenava, per aquesta raó, *carrer de la Capella*.

Hem trobat referències documentals de "*La Torre*", des del segle XVII. L'any 1685, la casa i terres de la finca, van ser comprades pel pare Oleguer de Montserrat i Rufet (Valls 1626 - Guissona 1694), fervent eclesiàstic, doctor en dret civil i canònic, ardiaca major de l'arquebisbat de Tarragona, bisbe d'Urgell, copríncep d'Andorra i creador de l'Oratori de Sant Felip Neri de Barcelona. El juny de 1689, Oleguer de Montserrat en el seu testament, convertia a aquesta Congregació en hereva universal de tots els seus béns. Segons l'inventari "*post mortem*", el notable eclesiàstic, havia invertit més de 11.000 lliures en terres només al Pla de Barcelona. "*La Torre*" i els seus annexos més propers, ocupava l'espai comprés entre els actuals carrers de La Torre, Mare de Déu de Gràcia i Mossèn Xiró; però l'heretat, molt més gran, s'estenia més enllà.

El 1847, el ric hisendat Joaquim Castanyer i Molet, adquirí (potser a partir de les subhastes que provocà la desamortització d'en Mendizábal) la finca i "*Torre dels Capellans*" o, com també se la coneixia, la *Casa* (dels) *Capellans* i demanà permís a l'Ajuntament de Sant Gervasi per urbanitzar i parcel·lar-ne les terres. A partir d'aquest moment, son forces els nous propietaris que en van anar adquirint parcel·les i, especialment a partir del 1850, hi començaren a construir cases (principalment en els terrenys fins al límit amb la propietat del Convent dels "*Josepets*" -l'actual carrer de Septimània- i en els nous carrers

de Mont-roig i Sant Magí). Castanyer conservà però, fins desembre de 1856, el casal de *"La Torre"* amb els seus jardins que, a partir d'aquesta data, van ser adquirits per la influent i antiga família Andarió, concretament les germanes Mª Concepció i Teresa.

Al cap de poc -el gener de 1857- aquestes la van revendre al comerciant i gran propietari barceloní Antoni Xuriguera i Andarió. Aquest, entre els anys 1858 i el 1886, hi efectuà diverses reformes (millores en el subministrament d'aigua potable, increment de l'alçada de la tanca per millorar-ne la seguretat, transformar el teulat en terrat, noves obertures a les façanes de la casa,...) per tal de convertir el que era una torre o mas agrícola, en un casal residencial. Antoni Xuriguera obri, el 1886, un nou accés a *la Torre* - l'anterior era per l'actual carrer de Camps i Fabrès- pel carrer de la Mare de Déu de Gràcia (llavors *Verge de Gràcia*) que obligava, als visitants, a travessar tot el gran i cuidat jardí per accedir a la casa.

El 1897, els marmessors de n'Antoni Xuriguera -vuit anys després de la seva mort- vengueren *la Torre* i la propietat a Manuela de Monteys i Xuriguera (dona de l'arquitecte i enginyer Pedro Garcia Faria).

Els anys següents la propietat es continuà fragmentant, com ja havia fet en Joaquim Castanyer, amb diferents segregacions. Amb tot, al full del Planell Parcel·lari de l'Ajuntament de Barcelona de l'any 1931 (que reproduïm), hi podem veure encara el perímetre més proper de *la Torre*, amb part de la tanca, annexos i els extensos jardins.

■ Emplaçament de la Torre o Casa Capellans al Farró amb els seus jardins i annexos, l'any 1931, segons el full E1 del Plànol Parcel·lari del Servei Topogràfic de l'Ajuntament de Barcelona dirigit per Vicenç Martorell. (Document de l'Institut Cartogràfic de Catalunya).

Els anys 30 i 40 del passat segle, segons el Registre de la Propietat, es seguí segregant parts de la finca.

El mes d'octubre de 1952, Manuela de Monteys en continuava essent la propietària. Hem localitzat un

document on autoritzava, al llogater del primer pis de *la Torre*, a sol·licitar un permís municipal d'obres per construir un bany damunt d'un dels voladissos de la casa. El permís es concedí el 24 de maig de 1954 i, en els planells que acompanyen la sol·licitud, s'hi pot identificar algun detall de la torre amb galeries i velles finestres geminades (!!). Manuela de Monteys morí a Barcelona, als 93 anys, el 23 de desembre de 1960.

Entre els mesos d'abril i novembre de 1965 una immobiliària construï, als números 12, 12 bis i 14 del carrer de La Torre, uns nous blocs de pisos. En la memòria d'un d'aquests projectes (del gener de 1965) es diu que el solar on es construirà el nou edifici: *"estaba ocupado anteriormente por una casa-torre de planta baja y piso, con jardin, que ha sido totalmente derribada..."*.

Cal deduir, doncs, que l'antiga *Torre dels Capellans* es degué enderrocar a finals de l'any 1964. Des de llavors ja és, només, història.

P.A.

El Farró al segle XVIII, un paisatge rural.-

Entre els anys 1763 i el 1835, s'efectuaren diversos pactes, entre els responsables de la Congregació de Sant Felip Neri i diferents pagesos del terme, autoritzant-los a plantar vinya i a explotar alguns camps de la finca².

I és que el Farró, com molts altres indrets de Sant Gervasi, era aquells anys fonamentalment terreny agrícola ocupat, principalment, per vinyes però també amb camps d'ametllers i garrofers i, en menys quantitat, cereals (blat, ordi i civada) i -on hi havia aigua- algun hort³.

A més d'aquestes dues propietats de religiosos, dins dels "límits" del nostre barri -el Convent dels "Josepets" i *"La Torre dels Capellans"*-, a prop hi havia algunes masies o "torres" senyorials més. Eren masos aïllats envoltats de grans propietats. Citem-ne uns quants: *Can Regàs*, casa pairal dels aristòcrates Espanya-Orcau situada entre els carrers de Lincoln, Laforja i Madrazo; *Can Tut*, on avui hi ha els carrers de Buscarons i Teodora Lamadrid i *Can Buscarons*, finca on després s'obrí els carrers de Manuel Angelon, Pàdua, Rios Rosas i Putxet. Aquestes dues últimes masies eren propietat de diversos membres de la família Buscarons. També hi havia la *Casa Delaforge*, comprada el 1776 pel comerciant de teixits Pere Delaforge i Grau, situada on ara hi ha els carrers d'Alfons XII i Laforja.

Al vell camí que anava de Barcelona a Sant Gervasi de Cassoles, el *camí de la Bonanova*⁴, relativament proper a on després es construï la *Casa Sagnier*, hi hagué la *Casa Brusi* dels marquesos d'aquest mateix nom. El patriarca dels Brusi, l'impressor Antoni

Brusi i Mirabent, morí a Barcelona el 1821 a causa de l'epidèmia de la febre groga. Ben segur que això motivà els Brusi a adquirir, fora muralles, la casa i propietat de Sant Gervasi⁵.

■ *Els Josepets* l'any 1845, amb el cementiri adossat i la Font de Can Alegre de Baix, envoltada de camps de conreu. (Foto reproduïda del llibre "Els Josepets 300 anys d'història" DDAA, Arxiu Diocesà i Akribos Edicions, Barcelona 1987).

A l'altre costat de la *riera de Cassoles*, dins el terme municipal de Gràcia i a l'alçada del carrer dels Madrazo, hi havia la gran i bella mansió -més senyorial que agrícola- de *La Fontana*, propietat del ric comerciant marítim Joaquim Roca i Batlle. Si bé la façana principal, d'aquesta

luxosa torre, donava al carrer Major de Gràcia, els jardins, conreus i bosc de la finca s'estenien fins la mateixa riera, al límit amb Sant Gervasi. A tocar del convent dels "Josepets", a l'altre costat de la riera i per tant també a Gràcia, hi havia *Ca l'Alegre de Baix* construïda l'any 1688, poc després que el convent dels "Josepets", prop d'on hi havia el camp anomenat *"dels Ametllers"* que arribava fins on ara hi ha la Travessera de Dalt.

■ *La Fontana*. (Il·lustració de la sèrie "Gràcia 1860" que edita l'Arxiu d'Història de la Ciutat de Barcelona).

SANT JORDI 2014

amb roses, llibres, punts de llibre,

la Teresa Roig
autora de l'Arquitecte de somnis

i altres autors d'Edicions 62

signant llibres

i la presentació de la revista: "Coses del Farró"

per Sant Jordi, el llibre i la rosa

al Farró!

de 9 a 20h a la plaça Mané i Flaquer

amb la col·laboració de "La Petita Mirandó"

facebook.com/FestesDelFarró

SANT JORDI 2015

EL LLIBRE I LA ROSA
al FARRÓ

Què paradeta amb llibres, roses i signatura de llibres
Quan_23 d'abril de 8 a 20h
On_a la plaça Mané i Flaquer

I el dissabte 25 a les 6 de la tarda:
sardanes a la Plaça de la Torre amb la Cobla Marinada

+ info: facebook.com/FestesDelFarró

Un paisatge eminentment rural i poc poblat que acollia també, com veiem, un bon nombre d'exclusius, selectes i senyorials residents. En pocs anys, especialment a partir de les lleis de desamortització (expropiació dels bens i terres de l'Església) dictades pel govern Mendizábal, el 1836, i la compra de "lots" de terres per part principalment de grans terratinents, el paisatge aniria canviant.

Les primeres cases: el carrer d'en Farró.-

Entre els anys 1796 i 1797, Silvestre Farró⁶ adquirí a diversos propietaris del terme de Sant Gervasi de Cassoles algunes peces de terra, situades entre la *riera de Sant Gervasi* (que en aquest sector passava, aproximadament, per on ara hi ha els carrers de Sant Guillem i Lincoln) i un antic camí (l'actual carrer de Saragossa) que, comunicant camps i vinyes, pujava cap el Putxet. Hi va obrir un carrer i hi construï unes cases, les façanes principals de les quals donaven a la vorera més solejada del vial. El nou carrer (bona part de l'actual carrer de les Santjoanistes), en honor al seu promotor, va ser conegut al municipi amb el nom de "*carrer d'en Farró*"⁷. Aquest primer nucli de cases arrencades estaven situades -a la vorera muntanya-, a partir del xamfrà del camí-carrer de *Sant Felip*, entre els actuals carrers de Saragossa i de La Gleva. Aquell racó -llavors encara molt despoblat- del terme de Sant Gervasi, donà nom al que després seria tot un barri. El nostre barri.

ON EREN, EXACTAMENT, LES "CASES D'EN FARRÓ"?

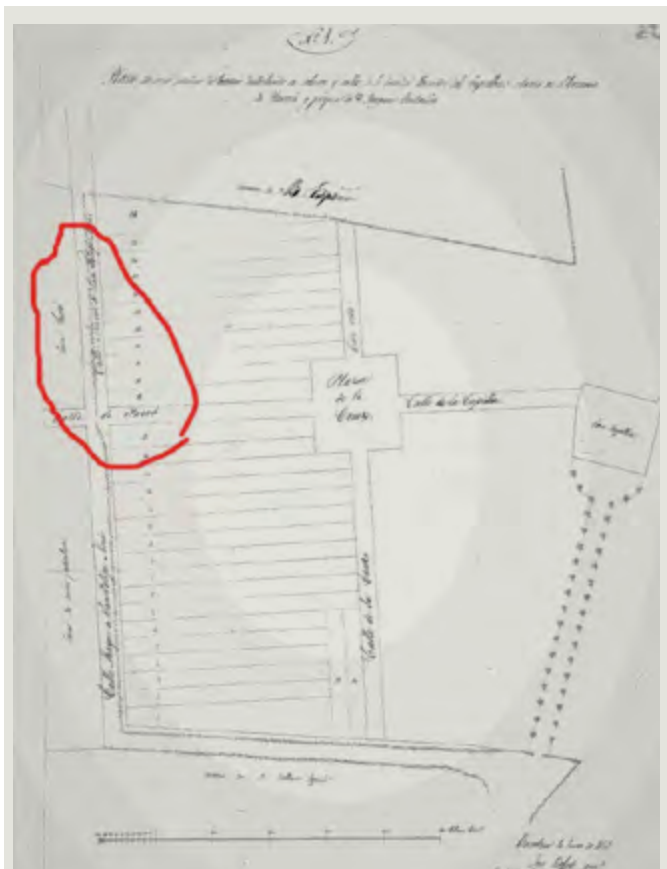
Tots els estudiosos del Farró coincideixen en que les primeres cases, arrencades al llarg d'un carrer, construïdes al barri eren les que -segurament fa prop d'uns 200 anys- va fer aixecar en Silvestre Farró al carrer que primer, portà el seu cognom i que avui és el carrer de les Santjoanistes.

Però, exactament, en quin lloc d'aquest llarg vial estaven situades aquestes cases?

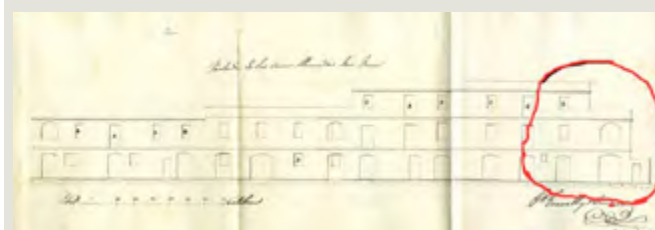
Ho hem pogut saber gràcies a l'observació dels detalls de dos documents gràfics de l'Arxiu Municipal del Districte i d'una fotografia.

El primer document és un plànol, del 1847, fet per l'arquitecte Josep Ràfols amb el projecte d'urbanització d'uns terrenys d'en Joaquim Castanyer on, al xamfrà de Saragossa amb Santjoanistes hi ha indicat el nom de "*Casa Farró*".

El segon document, molt més evident i gràfic, és un alçat amb les façanes de les "cases d'en Farró", l'any 1850, fet pel mestre d'obres Jeroni Granell i Barrera per a la reforma d'una d'elles.

■ Document de l'AMDSG.

■ Document de l'AMDSG.

La fotografia, amb la colla de Sant Medir baixant pel carrer de Saragossa, és de l'any 1928. Dins d'un cercle hi podem veure el detall, d'una de les cases d'en Farró al xamfrà de Saragossa amb Santjoanistes, amb una característica finestra arquejada al segon pis, que coincideix amb la primera casa de la dreta del dibuix d'en Jeroni Granell.

■ Foto de l'AMDSG.

Amb tot això ens atreviríem a assegurar que les anomenades "cases d'en Farró" anaven del xamfrà de Saragossa amb Santjoanistes -per la vorera muntanya- fins a mig carrer abans d'arribar al carrer de La Gleva.

Aquestes cases es degueren enderrocar els anys 30 del segle passat i al seu lloc s'hi construïren els blocs de pisos -Saragossa nº 83 i Santjoanistes números 16 i 18- que van, en aquest mateix costat del carrer, des de Saragossa fins quasi el carrer de La Gleva.

P.A.

A partir de l'any 1849 -esvaït el temor de les partides carlistes que havien campat lliurement pel Pla de Barcelona- nous propietaris hi anaren construint més cases⁸. Eren majoritàriament "cases de poble", plantes baixes amb un o dos pisos com a màxim, amb terrat i la majoria amb teulades. Amb les façanes alineades al carrer sovint tenien, al darrera, un petit pati o hort.

Fins l'any 1940 el carrer de Farró, a l'alçada del carrer de La Gleva (llavors de la Mercè), girava uns 45° en

■ Façana de la casa d'en Miquel Matarrodona construïda, l'any 1849, al carrer d'en Farró segons projecte del Mestre d'Obres Joan Vilà. (Document de l'AMDSG).

direcció a la llera de la *riera de Sant Gervasi* fins a trobar-la, una mica més avall del carrer de Francolí, on llavors començava el de *Sant Guillem* i un, avui desaparegut, que precisament s'anomenava *de la Riera*. La casa que actualment fa xamfrà entre els carrers Santjoanistes i La Gleva mostra, encara, l'alineació d'aquell tros del carrer *Farró* avui inexistent.

SANT JORDI al Farró 2016

Plaça Mañé i Flaquer
de 10 a 20h

SIGNATURA DE LLIBRES

COMPARTEIX EL TEU LLIBRE

porta el teu llibre de capçalera,
explica'ns perquè ho és
i llegim-nos un parell de pàgines

a les 12 del migdia

BALLADA DE SARDANES

amb la cobla Rambles

I PER DESCOMPTAT
PARADETA DE LLIBRES
I MOLTES ROSES!!!

organitza

col·labora

JOAN: La llegenda de sant Jordi me la volguessis contar!
JOSEP: Ah, no! va ser un cas terrible!
JOAN: Explica't, explica't, home que ja em tens tot intrigat.
JOSEP: Una vegada era un rei d'un país molt especial: ple de boscos espantosos, d'abims, de coves i estanys. D'un bosc molt esgarriat cada any en sortia un drac. La doncella que volia l'hi tenien de donar.
JOAN: AC Josep, que ja tremolo.
JOSEP: Calla i escolta, Joan. Un any el drac es presenta traient foc i cridant: da'm la filla del rei, que és la que tria aquest any. Com l'havien de complaure, perquè el drac era capaç de fer un diluvi de flames i d'escumes i de sang, ja li porten la princesa que tenia els ulls blaus.
JOAN: I la princesa, què feia?
JOSEP: S'estava quieta i resant. El drac es recarbolava i s'hi anava a abraçar, quan te compareix sant Jordi, tot armat de punta en blanc. El drac, endavant endarrer, ja es calgué d'un cop mortal. Del soroll que feia al caure ens el munt va tremolar, tot el cel fa una rialla, tot l'infam esclata en brons. Sant Jordi se'n torna al cel, i el cel es torna més blau, i es sent olor de roses. I la llum es fa brillant.
JOAN: Que m'agradaria veure-ho, tot això que m'has contat!
JOSEP: Doncs, aixeca els ulls enlaire, que de seguida ho veuràs.

Josep CARNIBER

Sant Jordi al Farró 2017

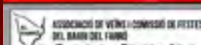
"el llibre i la rosa, al Farró"

diumenge 23 d'abril
de 10 a 20h
plaça Mañé i Flaquer

organitza

col·labora

El Farró, un procés d'urbanització creixent.-

A partir de l'any 1845 -aquests si, atrets pels interessos especulatius que provocaren les lleis desamortitzadores-, nous propietaris-promotors com Ferran Puig, Joaquim Castanyer, Baltasar Bosch, Josep Bertran i, principalment, Joaquim Ferret i Mandri -un dels grans terratinents de Sant Gervasi- continuaren urbanitzant el Farró. Tots ells persones influents, ho tingueren fàcil. Cap municipi no tenia res planificat, l'única obligació dels promotors era sotmetre el projecte d'urbanització a l'Ajuntament que, normalment, l'aprojava amb l'única condició que es respectés l'amplada dels carrers i s'hi fessin voreres.

Potser per aquesta raó, el 17 de Juliol de 1848, l'Ajuntament acordà que *"...viéndose que este pueblo va tomando un aumento de caseríos, debe ponerse un arreglo para su construcción, como asimismo un espacio determinado para la formación de calles, etc. y se dispone que los caminos que en la actualidad presentan calles por haber ya en ellos algún edificio construido, si son en parajes de mucho tránsito o concurrencia, tengan la anchura de 42 palmos (13 m); las calles que se conceptúen de menos concurrencia, la anchura de 30 palmos (6,30 m); los caminos que en la actualidad no presentan señal de construcción, 30 palmos y las rieras o torrentes 32 palmos (6,70 m)."*⁹

Cal tenir en compte també que moltes de les noves cases i urbanitzacions es feien sota la direcció d'arquitectes municipals, de manera que no hi havia gaires problemes per posar d'acord els propietaris-promotors i l'ajuntament, gairebé sempre a favor dels primers.

El 1849 s'obriren, sobre antics camins, els carrers de Septimània (*de l'Alegria*) i el de Saragossa (*Sant Felip*) primer, el tros que anava dels carrers de Guillem Tell al del Putget i a partir de l'any 1867, es prolongà el tram que anava de Guillem Tell fins a la confluència amb la riera de Cassoles; el 1850 -un any molt prolífic- s'urbanitzaren els carrers de Guillem Tell (*Sant Josep*), Vallirana (*de la Creu*), *Sant Magí*, Mont-roig (*Concòrdia*), *de la Torre*, *Sant Hermenegild*, Pàdua (*Sant Antoni de Pàdua*), Puig-reig (*Santa Teresa*) i les places de *Sant Joaquim*, de Mañé i Flaquer (*de la Creu*) i de La Torre (antigament *de la Verge*).

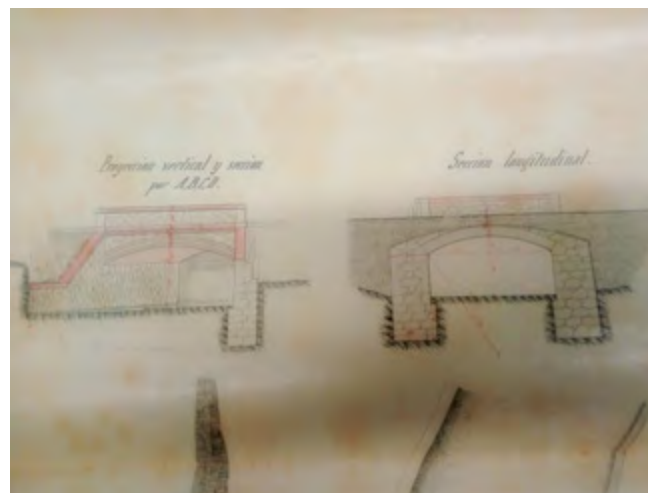
El Farró a la segona meitat del segle XIX.- El boom urbanitzador i immobiliari havia començat. El 15 d'abril del 1852, fins i tot el conservador *Diario de Barcelona* publicava una informació on denunciava que a Sant Gervasi *"Algunos aficionados toman a censo propiedades rústicas con ánimo de convertirlas en urbanas y de buscar en ellas una especulación."*

El 1854 el govern espanyol va permetre enderrocar

les muralles de la ciutat de Barcelona. Aquestes tenien "tancats" dins del seu clos, amb unes condicions extremes de saturació, d'higiene i de sobre-població, als seus habitants. Pocs anys després d'aquest fet, un cop aprovat el *Pla Cerdà* -el 1860- van ser molts els barcelonins que s'animaren a cercar noves residències per l'ample espai que els envoltava: el nou *Eixample* -resultat de la urbanització de la zona militar estratègica (l'àrea sense edificar compresa fins a la distància d'un tret de canó, aproximadament 1.300 m) de fora muralles- i el pobles de l'entorn: Gràcia, Sant Gervasi de Cassoles, Sant Martí de Provençals, Sants, Sant Andreu del Palomar, les Corts, Horta i Sarrià.

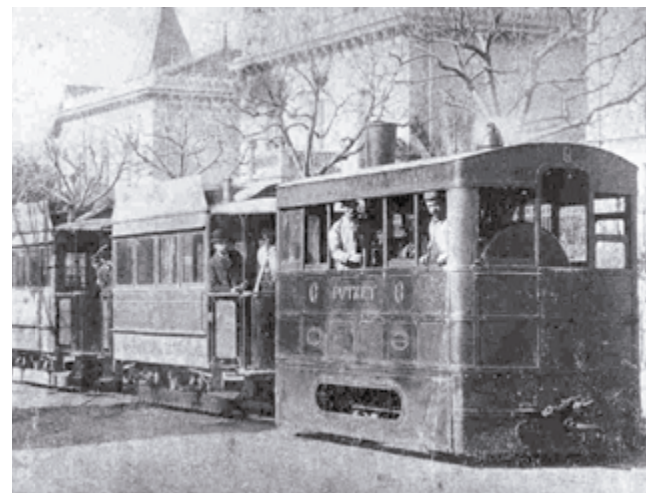
El municipi de Sant Gervasi de Cassoles passà dels 376 habitants del 1846, als 2.512 el 1851; gairebé el doble 5.148 el 1878 i als 9.174 el 1893¹⁰. Amb aquests augments de població, lògicament, s'anaren incrementant també les àrees urbanitzades i el nombre d'edificis.

L'any 1860, l'Ajuntament de Sant Gervasi de Cassoles va partir -administrativament- el terme en tres districtes, dividits alhora en dos barris cadascun: el districte primer, *de la Bonanova*, amb els barris de Craywinckel i de Puig; el districte segon, *de Lladó*, dividit en els barris de Galvany i de la Forja; i el districte tercer, *del Putget*, amb els barris de Beltran i de Farró. El nom de Farró esdevingué doncs a partir de llavors, formal i oficialment, el nom del barri.

■ Detall d'un dels ponts sobre la riera de Cassoles. Projecte del setembre de 1869. (Document de l'AMDSG).

Al Farró, amb l'augment de població, s'anaren millorant les comunicacions. Per salvar la *riera de Cassoles* que ens separava de la veïna vila de Gràcia, es van fer dos ponts (construïts entre els anys 1871 i 1878)¹¹. El primer comunicava el gracienc carrer de *Sant Gervasi* (ara de les Carolines) amb *de Sant Josep* (avui Guillem Tell) de Sant Gervasi. L'altre unia el carrer *de Riego* (l'actual Bretón de los Herreros) de Gràcia amb el farronenc *del Progrés* (dels Madrazo) i la part baixa del carrer de Saragossa¹².

■ El tramvia "de vapor" que anava de la plaça de Catalunya a Sant Gervasi. Foto de l'any 1882, observeu el nom "Putxet" de la màquina.

A aquestes millores en els accessos amb Gràcia cal afegir-hi la inauguració, el juny de 1863, del ferrocarril de Sarrià -amb parada a la plaça Molina- i el tramvia de "tracció animal" -des del 1878- o "de vapor" -a partir del 1880- que, amb origen a la plaça de Catalunya de Barcelona, passant pels carrers de Guillem Tell i Saragossa, conduïa fins a la plaça de l'Ajuntament de Sant Gervasi de Cassoles (avui de Frederic Soler). Totes aquestes infraestructures en les comunicacions, amb Barcelona i els pobles veïns, afavoriren el creixement del barri.

Aquesta proximitat amb Gràcia feia que fossin molts els veïns del Farró, segons es queixà l'Ajuntament, que feien les seves compres a la propera vila. Per això i *"para si posible era atraer algunos vecinos de Gràcia"*, s'establí -a partir del 3 febrer del 1869- un mercat públic a la plaça *de la Creu* (l'actual Mañé i Flaquer) que es va millorar, *"arreglant-lo decentment"*, el 11 de gener de 1882¹³.

Van ser molts els qui buscaven, als nous llocs de residència, el que no havien pogut tenir dins l'emmurallada i atapeïda Barcelona: cases lluminoses, envoltades de jardí i aire sà. Pensem que encara era ben present el record de les últimes i terribles epidèmies registrades a la ciutat: la de còlera amb diferents atacs, l'any 1853 i el 1854, que va matar prop de 6.500 persones i encara una tercera vegada, el 1.865, amb 4.000 morts; la de la febre groga, el 1870, que va causar la mort de prop de 1.600 persones i, de nou, la de còlera, el 1885, que va produir 1.752 morts. Molts, amb el canvi de residència, hi veien també una millor possibilitat -per a ells i els seus- de sobreviure.

Molts altres propietaris-promotors, a més dels que ja hem esmentat més amunt, aprofitaren l'oportunitat i s'afegiren als qui ja havien iniciat l'empenta immobiliària a Sant Gervasi de Cassoles i, concretament, al Farró: els Espanya-Orteu, Antoni Matas -de sobrenom *"Buscarons"*-, Francesca Pou

-vídua de Volart-, Joaquim Roca i Pi, Antoni Mulet o Francesca Bofarull.

Així, el 1854, s'urbanitzaren i obriren els carrers de Ríos Rosas (*de la Salut*), Manuel Angelon (*Sant Francesc*) i el de la Mare de Déu de Gràcia (*Verge de Gràcia*); el 1855 el de Camps i Fabrès (que, fins el 1922, era un carreró que portava el nom de *Príncep d'Astúries*); el 1859 la part alta del carrer de *Sant Guillem*; el 1860 el carrer de La Gleva (*de la Mercè*); el 1864 el dels Madrazo (*Mare de Déu del Carme* que, a partir del 1874, canvià el nom pel *del Progrés*) i el del Francolí (*del Camp*); *Sant Eusebi* el 1867; el *passatge de Mulet* el 1868; Jules Verne (*Ample*) el 1869; Matilde Díez (*del Sol*) i Lincoln (*d'Espanya*) el 1874; el *passatge de Sant Felip* el 1875; es prolongà el carrer de Pàdua (*Sant Antoni de Pàdua*) entre els anys 1875 i 1884 i, aquest darrer any, s'obrí el *de Berna*.

Sant Gervasi i el Farró, es convertiren en un lloc ple de torretes enjardinades, cases unifamiliars i alguns edificis amb pisos de lloguer. Un important nombre de professionals, petits artesans i comerciants, alguns procedents de la mateixa ciutat de Barcelona i d'altres immigrants de comarques -atrets per la demanda dels seus serveis o l'oportunitat de feina- s'hi anaren instal·lant: mestres d'obra, paletes, fusters, ferrers, taverners, planxadores, matalassers, modistes, jardineros, carboners, botiguers de tota classe d'estris i queviures,... hi vingueren a viure i consolidaren, al barri, una incipient classe menestral i petit burgesa.

Les reformes urbanístiques que, a finals del XIX, s'efectuaren a l'interior de la ciutat de Barcelona obligaren també a alguns convents, que hi eren situats, a traslladar-se als pobles de les afores. Al cor del Farró, l'any 1880, hi portaren el seu convent les monges Comanadores de Sant Joan de Jerusalem, *"les Joanes"*¹⁴. Compraren i adaptaren la "casa de l'amo" i la nau principal de la fàbrica de filats de cotó, que en Francisco Carbonell tenia al carrer Saragossa (*Sant Felip*), xamfrà amb el de Santjoanistes (aquell tros s'anomenava, llavors, *Victoria*). Com que la inicial capella del nou convent els resultà insuficient, pocs anys després, hi van fer construir un nou temple, d'estil neoromànic, que va ser consagrat la diada de Sant Joan de l'any 1882. L'única església, amb una certa cabuda, que a més de la dels *Josepets*, hi havia al barri.

L'espai rural, fins feia poc ple de vinyes, camps i erms, s'anà urbanitzant amb alguns carrers, més transitats, amb un clar predomini comercial o de serveis (Saragossa, Guillem Tell, Septimània, les placetes...) i d'altres -molts d'ells, encara, amb el paviment de terra i amb forces espais sense edificar- amb nombrosos edificis residencials o d'estiueig.

Algunes de les cases la façana principal de les quals

donaven al carrer, al pati posterior, hi tenien un pou, grans safarejos, galliners, un petit hort o jardí i al terrat -en la torratxa- el colomar.

Les “torres” -sovint segones residències dels “senyors de Barcelona”- molt més grans i closes dins de treballades reixes o tanques, estaven envoltades de jardins. Masovers, *guardes* i jardiners sovint en tenien cura quan els amos no hi eren. El servei més personal i proper -criats, minyones, cuineres (l'aristocràcia del servei), mainaderes, cambres, conductors de carruatges, lacais...- viatjava, gairebé sempre, amb els “senyors”.

Poques indústries.- Cal dir que, a diferència d'altres pobles del Pla de Barcelona -com Sant Andreu, Sants, Gràcia o Sant Martí-, a Sant Gervasi no s'hi instal·laren gaires fàbriques¹⁵.

Algunes urbanitzacions i parcel·lacions privades, com la que dugué a terme Josep Garriga el 1874, entre l'actual carrer de Muntaner (aleshores *Garriga*) i el carrer *Major* (avui Sant Gervasi de Cassoles); establiren com a condició als compradors de solars la prohibició de construir-hi cap mena de fàbrica de vapor, de fòsfor, forn per fer maons, “*ni ninguna clase de industria que sea antihigiénica o bien cause notable incomodidad, peligro o perjuicio a los vecinos*”¹⁶.

Al Farró, en concret, a més de la **fàbrica de filatures** de “*Francisco Carbonell i Cia*” -establerta cap el 1852-, que hem esmentat més amunt; ens consta l'existència, ja l'any 1846, al carrer de *Sant Felip* de diversos **forns de coure maons o bòvils** com el d'en Josep Bigay¹⁷, n'Antoni Brossa i el d'en Tomàs Tintoré. Aquell mateix any i al mateix carrer, al nº 44, hi tenia també un obrador i **forn per fer estris de ceràmica** i fang (plats, olles, gerres, cassoles, testos i *cacharrería*...) en Josep Rifé.

L'any 1855, hi havia repartits pel Farró un bon nombre de **teixidors a mà**: Al carrer de la *Verge de Gràcia* (en Ramón Molló hi tenia 18 telers de 4 pams), al *de la Creu* (en Marià Majó, 3 telers i en Pere Martí, 4 telers més), al *de la Torre* (en Jaume Cigró hi tenia 8 telers) i al carrer de *Sant Josep* (aquest mateix teixidor, 6 telers més) que segurament donaven feina a diverses persones del veïnat o de Gràcia¹⁸. Aquest mateix any, al carrer de *Sant Felip* 76, hi havia una **fàbrica de sabons** d'en Joan Cert que, uns anys més tard -el 1876-, adaptà la producció per a fer-hi **tintes per a filats**.

Continuem trobant, l'any 1857, nous **forns de coure maons o bòvils**¹⁹ al carrer del *Camp* (avui Francolí), propietat d'en Salvador Sagués, en Pau Cuxart, en Francesc Testaret i en Josep Rifé (que potser, amb aquest, complementà el que hem vist tenia per a fer terrissa, des de feia anys, al carrer de *Sant Felip*).

■ Teler manual d'una de les poques teixidores a mà que hi ha a Barcelona, l'artesana és l' Anna Vilafranca de l'Estudi Textil del carrer Brosolí 1. (Foto Pep Arisa).

L'any 1861, al carrer *Victòria* (nom que tingué el tros de Santjoanistes que va de la plaça de Mañé i Flaquer

Botiga d'espardenyer (segle XIX)

■ Espardenyer (segle XIX). (Dibuix de Lola Anglada a “Visions Barcelonines”).

a Saragossa) número 6, hi tenia un obrador per **fabricar espardenyes** en Ventura Serrat. Un altre taller per fer aquest popular calçat regentava, aquest mateix any, en Julià Alterona al carrer de *la Creu*.

El 1863, el terrissaire Josep Bigay, traslladà el seu forn-obrador des del carrer de *Sant Felip* al del *Sant Guillem* número 6, on hi amplià la gamma dels seus fabricats (“el mercat” manava...) fent-hi rajoles “de València”, gerres i d'altres elements constructius i de decoració **esmalats o vidriats**.

L'any 1867, trobem dos nous **forns de coure maons**, un al carrer de *la Salut* (avui Ríos Rosas) d'en Pere Sibill i l'altre al carrer del *Camp* (potser un dels que ja hi havia deu anys abans) propietat ara d'en Antoni Rubiralta.

Aquell mateix any, al carrer de *Sant Magí* número 17, Jeroni Fabres hi ubicà una **fàbrica de “albayalde” o blanc de plom**²⁰. Anys més tard, el 1891, s'hi instal·là, en aquest mateix lloc, la indústria “*La Tintoreria de Algodón*”²¹, amb en Ramón Felipe Cerdà com a propietari.

Al carrer *Victòria*, l'any 1876, hi havia també una **indústria metal·lúrgica**. La fàbrica de “puntes de París” de “*Esteban Hermanos*”, amb 20 màquines per a fer claus o “puntes”²².

Al número 24 del carrer de *Sant Eusebi*, l'any 1878, en Valentí Torras hi tenia, així mateix, una **impremta**.

Un bon nombre de carreters, ferrers, fusters, llauners, carboners, i d'altres oficis i serveis auxiliars d'aquestes petites fàbriques, tallers i veïns -escampats per molts carrers del barri- complementaven aquest local però segurament, per als farronencs i farronenques, important (perquè donava feina i “setmanades”) teixit productiu.

La febre d'or, la fil·loxera i l'eufòria del diner fàcil.- A partir del 1875, amb l'acabament de les guerres carlistes i la restauració de la monarquia amb la figura d'Alfons XII, s'inicià un període d'estabilitat política i social -i, també, de repressió del moviment obrer- que, malgrat el caràcter immobiliària i conservador del règim, generà una etapa de gran dinamisme i prosperitat per als negocis de la burgesia barcelonina: l'anomenada **febre d'or**²³. El diner circulava ràpid per mitjà de més d'un centenar d'entitats de crèdit; la indústria tèxtil, amb la metal·lúrgica i la química continuà el seu desenvolupament; es crearen les primeres companyies de gas i d'electricitat, un comerç -especialment amb ultramar- expansiu i aparegueren les grans navilieres.

El 1860 la **fil·loxera**, un petit insecte que s'alimenta de la saba de les arrels de les vinyes, va arribar accidentalment a França des d'un carregament de

cep americà. A causa de la gran quantitat de vinyes i la impotència dels agricultors francesos per aturar la plaga, aquesta es va estendre ràpidament. Tres anys després, l'insecte començà a assecar els ceps de la Gran Bretanya, el 1874 els d'Alemanya i el 1878 els d'Itàlia. Això que, va deixar sense vi a molts països d'Europa, beneficià enormement les nostres empreses exportadores, enriquant els seus accionistes i afegint-se, com un factor més, a la borratxera de la febre d'or. Tanmateix, a casa nostra, la plaga no es va fer esperar. L'any 1879 arribà a l'Empordà, el 1886 als voltants de Barcelona, el 1887 al Penedès i el 1900 ja no quedava ni un cep viu a tot Catalunya. Mentre Barcelona vivia enlluernada per l'Exposició Universal del 1888, la *bicoca* de vendre vi, a molt bon preu, s'havia acabat.

Sense les fortunes fàcils de la febre d'or ni l'oportunitat de la fil·loxera, no s'expliquen els luxosos edificis de l'Eixample burgès ni les característiques de moltes torres i zones de Sant Gervasi. Els nou-rics s'instal·laven als pisos principals de l'Eixample barceloní i, a més, es feien aixecar una torre a Sant Gervasi de Cassoles, principalment, als barris de la Bonanova, el Putxet o al nostre Farró. La màxima empena constructora de xalets d'estiueig a Sant Gervasi es va produir a l'entorn de l'Exposició Universal del 1888. També cal tenir en compte que, amb la pèrdua de les colònies (1898), molts catalans que s'havien enriquit a Cuba i Puerto Rico -“els indians”-, en tornar, triaren aquests llocs per a construir-hi la seva nova, sumptuosa i sovint exòtica casa.

L'Ajuntament de Sant Gervasi de Cassoles, com el de molts altres pobles de l'època, en temes urbanístics, anava a “remolc” dels promotors. Fins l'any 1883 no

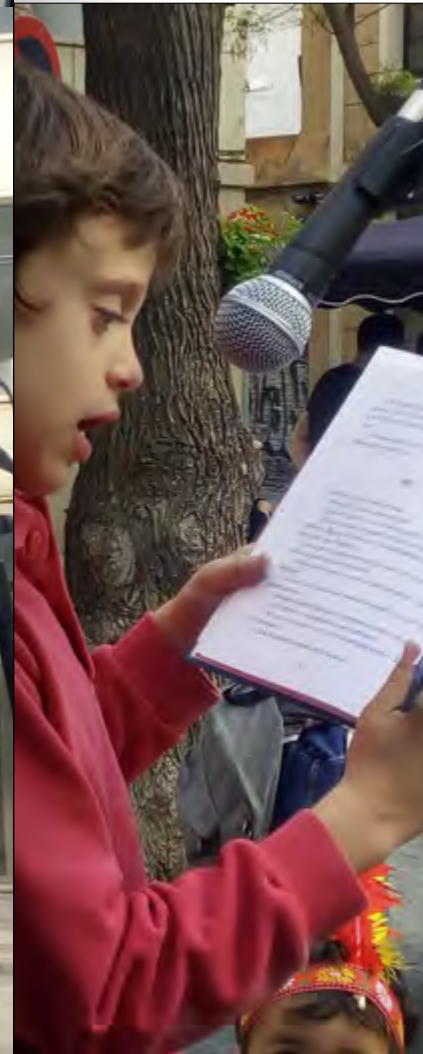
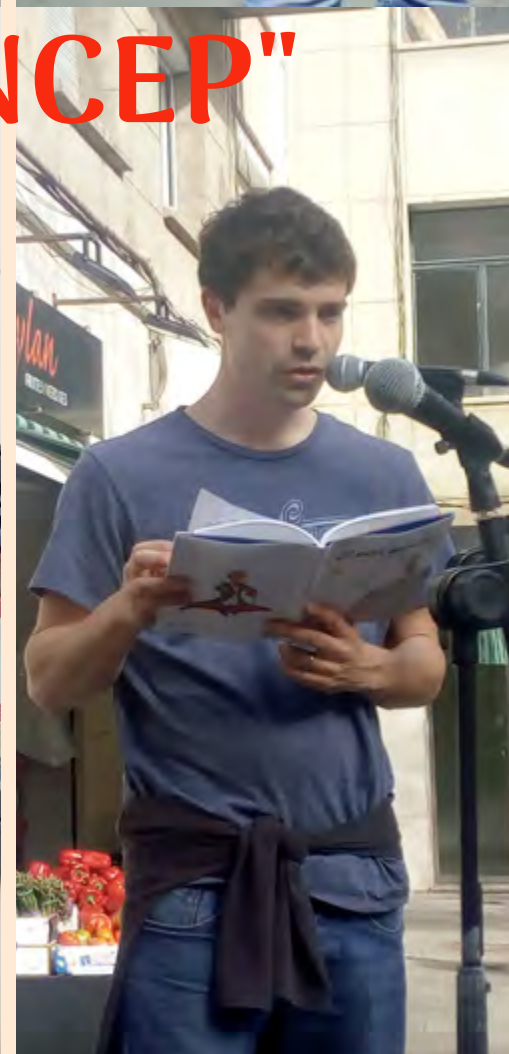

■ Detall del plànol “*Barcelona i sus alrededores*”, l'any 1890, obra d'en Josep Mª Serra. Hi podem veure el traçat dels carrers i places del Farró de l'època. Ajuntament de Barcelona. (Document de l'ICGC).

SANT JORDI 2018 LLEGIM

"EL PETIT PRÍNCEP"

sant jordi 2018

Desijo que per sempre, sempre,
et residessi un drac indomable al cor
capaç de sagnar per les ferides obertes
destil·lant fluits d'on creixen flors enceses.

Espero que t'habití el cos un cavaller viatger,
d'aquells que encara cerquen tresors i quimeres,
d'aquells que distingeixen sons, silencis i veus,
que s'enfronten a la por, els monstres i les feres.

Anhelo que et faci estatge una princesa al record
que et bressoli entre els seus braços les nits de vetlla,
que t'ofereixi somriures de neu, de foc, vellut i seda
mentre t'enfrontes a nous perills sens sentinelles.

Tant de bo trobis els mots que trenen la història,
per a què cap muralla et sigui límit ni frontera,
que et brollin cançons i versos des d'una memòria
que cap realitat pugui fer mai presonera.

Unaquimera

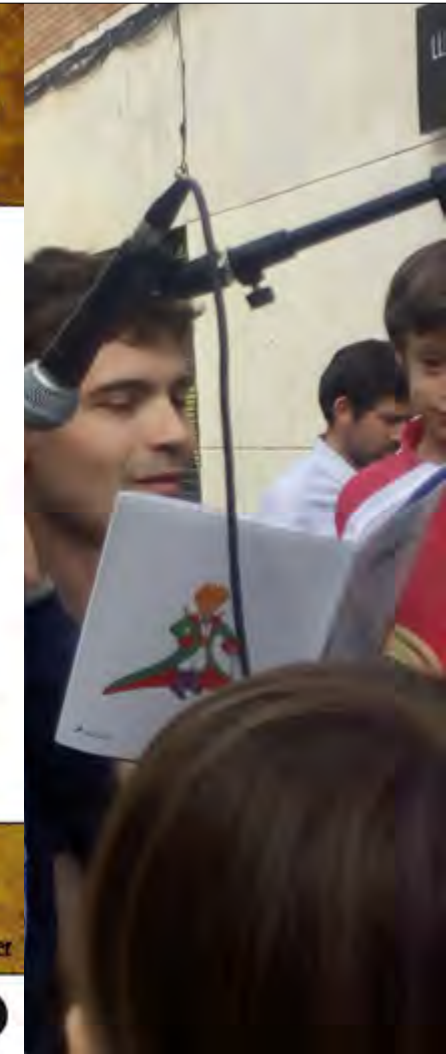
el llibre i la rosa, al Farró

ens trobareu de 9 a 20h a la plaça Mañé i Flaquer

ASSOCIACIÓ DE VEÏNS I COMISSIÓ DE FESTES
DEL BARRI DEL FARRÓ

ATZAVARA

Ajuntament de Barcelona

va publicar les primeres normatives per fer voreres i calgué esperar al 1892 per a que s'aproessin les primeres Ordenances Municipals amb la intenció de regular tots els aspectes de la vida, comerç, serveis, obres i activitats –públiques i privades- del municipi. L'encert (o no) dels mestres d'obres i arquitectes i el bon gust (o no) dels propietaris a l'hora de projectar noves urbanitzacions i edificis salvaren, en molts casos, la situació.

Afortunadament, son molts encara els vestigis que tenim al Farró d'aquella època: el més antic -tot i que, l'any 1997, va passar a formar part del districte de Gràcia- és l'església barroca dels Josepets, de l'any 1687, que al llarg de molts anys va ser, també, "la parròquia" del nostre barri; el traçat de carrers, passatges i places de les velles urbanitzacions; nombroses cases i "torretes" repartides per tot el Farró; alguna gran mansió, com la torre dels marquesos de Julià (avui l'escola Poeta Foix)²⁴; un bon nombre de jardins i patis privats; la "mutilada"²⁵ font de la plaça Molina. Tots ells, elements d'un paisatge urbà que donen al barri del Farró un cert encant, singularitat i també, i molt important, orgull i goig de viure-hi.

L'annexió a Barcelona.- A la darrera dècada del segle XIX, als pobles del voltant de Barcelona,

en conjunt, s'hi edificava aproximadament el doble del que es construïa a l'Eixample i a la ciutat vella junts. Una de les raons d'aquest creixement urbà era que els costos de construcció i, especialment, les taxes i els impostos municipals dels pobles eren més baixos que els de Barcelona. Aquesta diferència els feia més atractius, no únicament per als promotors i constructors, sinó per als industrials i fins i tot per a determinats comerciants. A això cal afegir-hi els problemes que plantejaren la necessitat d'un ordenament urbanísticament i la creació de les infraestructures que tota aquella gran extensió de terreny i de nuclis urbans -d'origens diversos- requeria. No és d'estranyar doncs, que l'Ajuntament de Barcelona tingués interès en defensar l'agregació d'aquests municipis a la gran ciutat. Els veïns i els consistoris dels pobles del Pla -tot i que en alguns d'ells hi hagué veus discordants- també tenien les seves raons per oposar-s'hi. De municipis amb un govern propi i proper, passarien a ser suburbis deixats de la mà de Déu administrats per un macroajuntament. Pagarien més impostos per estar més mal servits, deien.

Finalment, l'abril de 1897, van ser agregats els cinc municipis més propers a Barcelona i amb més població: Gràcia (45.000 habitants), Sant Martí de Provençals (33.000), Sants (20.000), Sant Andreu del

Palomar (15.000), Sant Gervasi de Cassoles (9.000) i les Corts (5.000). Els dos pobles més petits i llunyans Horta i Sarrià, que no arribaven als 5.000 habitants, quedaren per a més endavant, l'any 1903 el primer i el 1921 el darrer.

Sant Gervasi i el Farró, deixaren "oficial i administrativament" de formar part d'un poble independent per transformar-se en uns barris més de la gran Barcelona. Amb tot, dins ja de la gran ciutat, continuarien -i continuem- defensant i reivindicant la nostra idiosincràsia i personalitat.

Agraïment.- El meu agraïment al personal i tècnics dels arxius consultats, eficients custodis de bona part de la memòria dels nostres barris. I a la lectura i comentaris al text de la bona amiga i companya de la revista Araceli Vilarrassa, que amb els seus consells, ha contribuït a polir i millorar-ne el contingut.

Pep Arisa

- No va ser fins la imposició del Decret de Nova Planta, el 1716, que s'afavorí que el territori i poble de l'antiga parròquia de Sant Gervasi de Cassoles esdevingués municipi autònom, amb ajuntament i terme municipal propis. La constitució d'aquell primitiu ajuntament modern data -segons el document més antic conservat a l'Arxiu Municipal del Districte Sarrià-Sant Gervasi (AMDSG)- de l'any 1727 i estava format pel batlle, Francesc Cabané; el claver i comptador, Pau Vendrell i com a regidors, Gabriel Rosés i Antoni Buscarons.
- Segons hem pogut comprovar en la documentació que es conserva a l'Arxiu de la Congregació de l'Oratori de Sant Felip Neri de Barcelona (ACOB), capsa 16.
- Respondent al qüestionari de F. de Zamora, el rector de Sant Gervasi Gaietà Llaró va fer, l'any 1789, aquesta petita descripció del terme dient que la majoria de les cases eren "masies aïllades enmig de boscos, camps i vinyes; els conreus eren sobretot de secà i hi havia sis parelles de bous per a llaurar la terra, hom collia mescladis o mestall, ordi i mill. Molts tenien pous i collien verdura que amb l'aviram i algun conill baixaven a vendre a Barcelona".
- Aquest antic camí permetia comunicar Barcelona amb Sant Gervasi. A partir de la Travessera de Gràcia (una antiquíssima via de comunicació) pujava pel carrer d'Alfons XII, seguia -passat Sant Elies- travessant els patis interiors que hi ha entre els carrers de Brusi i Balmes fins a trobar l'actual carrer d'Atenes i continuava pel de Sant Gervasi de Cassoles -l'antic carrer Major- fins a la Bonanova.
- A l'Arxiu Històric de la Ciutat de Barcelona hi hem trobat un document de l'any 1827 que vincula Eulalia Ferrer, viuda de Brusi, amb propietats a Sant Gervasi i un conveni, del 1836, amb un tal Josep Garcés masover d'aquest poble.
- Silvestre Farró era copropietari de l'empresa dedicada a la fabricació d'indianes "Silvestre Farró, Josep Ybern i companyia".
- El nom del carrer, Farró, es mantingué fins l'abril de 1929, data en que va ser substituït pel "dels Santjoanistes" -en masculí- que no es corregí pel "de les Santjoanistes" (donat que el convent que motivà el nom era de l'ordre femení) fins el juny de 1980.
- A l'Arxiu Municipal del Districte Sarrià-Sant Gervasi (AMDSG), hi podem localitzar diverses llicències municipals per construir cases al carrer de Farró: el març de l'any 1849, Pau Parera i Ignasi Serrallach; el juny, Francesc Carbonell; l'agost, Francesc Salvat; el setembre, Joan Torres, Antoni Madinà i Jaume Campanà i el desembre, Miquel Matarrodona. El gener de 1850 s'autoritza a Antoni Mª Volart a fer reformes i aixecar un pis en una de "les cases d'en Farró" llavors de la seva propietat, obra que projectà i dirigí el mestre d'obres Jeroni Granell i Barrera.
- F. Carreras i Candi, Geografia General de Catalunya. Volum IV, Barcelona II, nota 2637.
- Segons el cens municipal.
- F. Carreras i Candi, Geografia General de Catalunya. Volum IV, Barcelona II, notes 2654 i 2657. Al final del carrer Major de Gràcia, on hi havia la capella de Sant Onofre del segle XVIII i seguint el mateix eix del carrer, hi hem localitzat (Exp. 175/15 de l'any 1881 a l'AMCB) un altre pont que, travessant la riera de Cassoles (aquí moria la denominació de riera de Vallcarca), permetia l'accés als Josepets i continuar, camí amunt -per l'actual Av. República Argentina (anomenada fins el 1907 carretera de Sant Cugat), el carrer Gomis, la plaça d'Alfons Comin i el carrer Colserola-, passar la serralada i ja a l'altre costat, arribar fins a Sant Cugat. Diuen que aquest camí és anterior a l'època dels romans. Per això aquesta ruta s'anomenava el camí de Barcelona a Sant Cugat.
- El 13 de febrer del 1869, un fort aiguat s'emportà un jornalier que intentava travessar la riera. Pocs dies després, va ser un infant de 12 anys el qui hi morí ofegat arrossegat per les aigües. El pas d'una riba a l'altra es feia habitualment, en unes rieres normalment seques, per mitjà de guals i per damunt de la llera. No era el primer cop que s'hi havien produït desgràcies per causa de les torrentades. La indignació i el clam popular, en aquest cas -davant dues morts tan seguides i una d'elles la d'un infant-, va fer "mourre" els dos ajuntaments per tal de posar-hi remei. Concretament el de Sant Gervasi, pocs dies després -el 22 de febrer- s'adreçava a les autoritats provincials demanant millorar, mitjançant la construcció d'uns ponts, la comunicació entre un i altre costat de la riera. El projecte, encarregat per la Diputació amb els plecs de condicions per fer les obres, quedà enllestit el mes de setembre d'aquell mateix any (Exp. 0744 de l'AMDSG). La construcció, com ja hem vist, trigà però uns anys: 2 en el primer pont i 9 en el cas del segon.

- F. Carreras i Candi, Geografia General de Catalunya. Volum IV, Barcelona II, pàg. 1005.
- Pep Arisa, El monestir de Sant Joan de Jerusalem, "les Joanes", "Coses del Farró" número 4, tardor 2014, pàg. 13 a 25.
- Ens ha estat de molta utilitat la consulta dels llistats sobre les Contribucions d'Indústries i Comerços de Sant Gervasi, dels anys 1846 al 1867, que conserven a l'Arxiu Municipal del Districte Sarrià-Sant Gervasi (AMDSG).
- Francesc Caballé, Xavier Cazeneuve i Reinald González, "Vil·la Florida. De casa senyorial del segle XVI a equipament públic", Barcelona, Ajuntament de Barcelona, 2007, pàg. 23.
- Josep Bigay i Sagués (Mataró 1815- Sant Gervasi 1880). Terrissaire. Va ser alcalde de Sant Gervasi, de l'octubre de 1868 fins el febrer de 1872. Visqué al carrer de Sant Guillem nº 6, on hi morí el 14 de desembre de 1880.
- A la veïna vil·la de Gràcia hi havia ja, durant la segona meitat del XIX, una certa implantació industrial, principalment del tèxtil: El Vapor Vilaregut o "Vapor Vell", del 1837, i el Vapor Puigmartí o "Vapor Nou", que s'hi va instal·lar el 1839. Juntament amb aquestes dues importants indústries cotoneres, van ser forces els teixidors graciencs que, en llurs pròpies cases o en petits tallers, treballaven de forma artesanal amb telers manuals. La proximitat del Farró amb Gràcia, separats només per la riera de Cassoles, ben segur degué influir en la presència -també al nostre barri-, durant uns anys, d'aquests petits i autònoms obradors tèxtils.
- La febre constructora al barri, degué "obrir els ulls" a molts dels seus terrissaires (que fonamentalment feien estris de ceràmica i fang com gerres, càntrics, cassoles i testos) que adaptaren o ampliaren la producció dels seus forns i negocis als materials de construcció d'edificis: maons, teules i rajoles.
- La pintura de plom, blanc de saturn, blanc de plom, blanquet o carbonat de plom és un pigment de color blanc a base de plom. Es tracta d'un dels pigments més importants de la història de la pintura occidental, entre altres raons per ser l'únic pigment de color blanc disponible fins al segle XIX. És tòxic, pel fet d'estar fet a base d'un metall pesant (el plom) i pot ser responsable d'algunes formes de saturnisme. Per això el seu comerç, actualment, està prohibit i progressivament s'ha anat substituint per d'altres pigments, com el blanc de titani.
- Llicència municipal d'instal·lació, Exp. 4377/1891 de l'Arxiu Municipal Districte Sarrià-Sant Gervasi (AMDSG).
- Hem trobat una nota d'advertiment del 17 de juny de 1876, arrel de la queixa de diversos veïns, dirigida per l'Ajuntament de Sant Gervasi al "majordom" d'aquesta fàbrica, amonestant-lo pel fet "... de que varios días, particularmente los domingos, da Ud. salida a la calle a ciertas aguas mezcladas con sustancias insalubres ..." indicant, així mateix, que aquest abús està prohibit i que aquestes s'han de decantar en els "pous morts" ubicats dins del mateix local de la fàbrica (AMDSG Exp. 0837).
- "La febre d'or" és una novel·la de costumista d'en Narcís Oller, publicada entre el 1890 i el 1892. A través d'una narració rica en detalls, l'autor presenta la societat burgesa i refinada i, també, la Barcelona treballadora de la part baixa de la ciutat. Descriu l'especulació que fan molts rics i els resultats tangibles d'aquest lucre i profit que transformaren la ciutat i els pobles dels voltants. Un període de ràpid enriquiment, d'alguns, que prengué el nom de la novel·la.
- Pep Arisa, "De la torre d'estiueig dels Marquesos de Julià a l'Escola "Poeta Foix"" , "Coses del Farró" nº 2, tardor 2014.
- Roser Diaz Martin: "La font de la plaça Molina" a "El Jardí de Sant Gervasi" nº 21 setembre 2016, pàg.27: "...És una obra d'autor desconegut però sabem que en principi tenia un escut amb quatre cassoles, sota les palmes del martiri dels sants Pròtasi i Gervasi, que donen nom al barri. També tenia, sota la llegenda actual de "homenaje al ayuntamiento" una placa de la qual només queden quatre forats, on es llegia: "Homenaje al pueblo. Varios vecinos. 1874". Què va passar? per què és la 'Font Mutilada'? Dues vegades la varen treure per remodelar-ne l'espai. Primer el 1961, però la tornaren a posar intacta. Va ser després el 1971, que la font va patir la mutilació eliminant-ne la placa, dels diversos veïns, de l'any 1874...". La mateixa Roser Diaz ens en documenta l'origen i detalls de la seva construcció a "Els secrets de la Font Mutilada", "El Jardí" nº 56, novembre 2019, pàg. 29.

Notícies i Activitats

L'AGENDA DEL FARRÓ

LES COSES QUE HEM FET des del darrer número:

Dia 18 de novembre. PREMI TERESA CUNILLÉ
Al Teatre Romea. Una representació del Farró va anar a l'acte de l'entrega del premi en la seva primera convocatòria, creat per incentivar i donar suport a la recerca sobre la història del teatre català. Teresa Cunillé és una de les grans actrius de l'escena catalana i veïna del Farró.

Dia 19 de novembre. VIL·LA URÀNIA. COMISSIÓ DE GESTIÓ

A Vil·la Urània. Trobada amb la Tècnica de Districte, la direcció i la Junta de la Vil·la.

Dia 19 de novembre. CONSELL DE DONES

A la seu de districte. Amb la presència de la Vocalia de Dones del Farró.

Dia 20 de novembre. TAULA DE SARDANES

A la seu de districte. Veïns Farró torna a formar part d'aquesta taula, per fer sardanes al setembre.

Dia 21 de novembre. CONSELL DE BARRI

A Vil·la Urània. Per part del Farró presència de Veïns Farró, FarróFoc, Colla Humorística i Farró Comerç.

Dia 22 de novembre. ACTE CORPORATIU GRUP CALIU

A l'hotel Barcelona Center. Representació del Farró a l'acte i sopar corporatiu del Grup Caliu Ateneu Divers.

Dia 25 de novembre. FORMACIÓ SOBRE BONES PRÀCTIQUES DAVANT EL CANVI CLIMÀTIC

A Vil·la Urània. Formació oberta a grups i entitats del centre cívic. Amb la presència de FarróFoc i Veïns Farró.

Dia 26 de novembre. COMMEMORACIÓ DIA INTERNACIONAL PER L'ELIMINACIÓ DE LA VIOLENCIA VERS LES DONES

A Casa Orlandai. Organitzat per la Conselleria de Feminismes i LGTBI, lectura del manifest i Teatre-Fòrum. Amb la presència de Veïns Farró.

Dia 26 de novembre. VIL·LA URÀNIA. COMISSIÓ DE PROGRAMACIÓ

A Vil·la Urània. Trobada amb la direcció, els diversos serveis de l'Espai i la Junta de la Vil·la.

Dia 3 de desembre. GERVASI EL PREGONER

A Vil·la Urània. Reunió de seguiment.

Dia 5 de desembre. REPARTIMENT ARBRES COMERÇOS

Al Farró. Repartiment dels arbres de Nadal pels comerços del barri. Organitzat per Farró Comerç, amb la col·laboració de Veïns Farró.

Dia 13 de desembre. EXPOSICIÓ DE NADAL DE TEAS

A la Fundació Teas. Amb la presència de Veïns Farró.

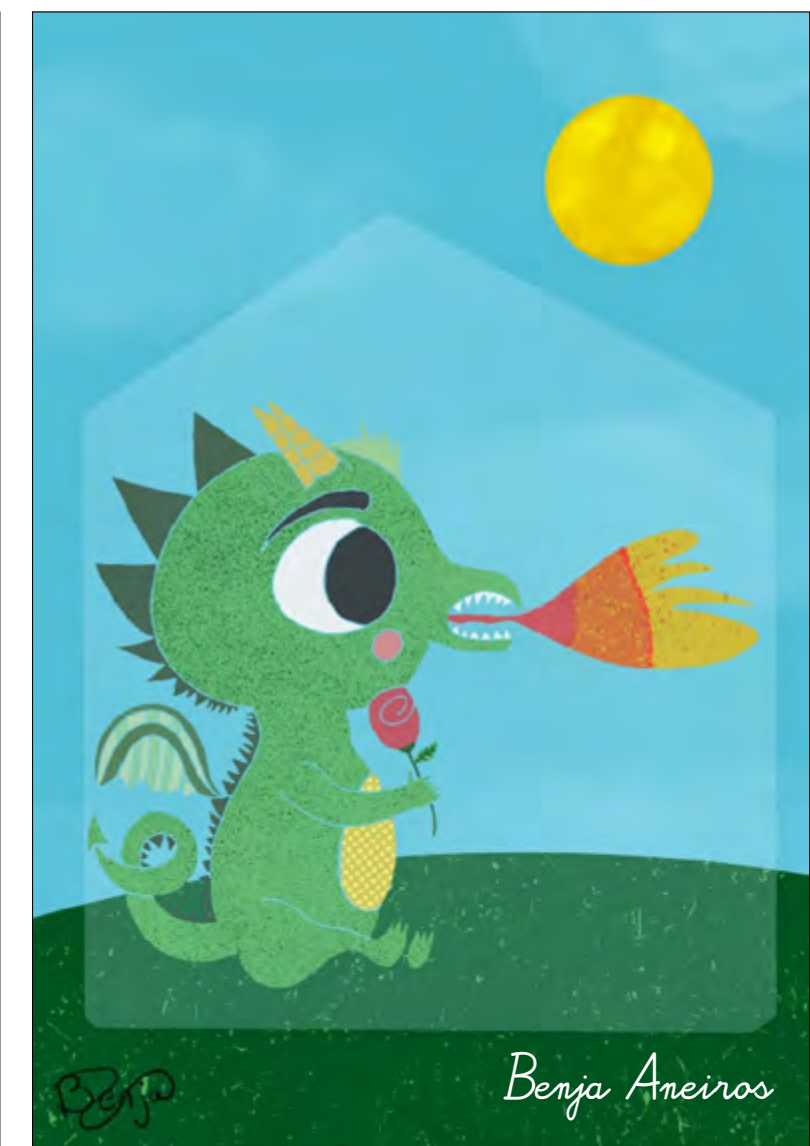
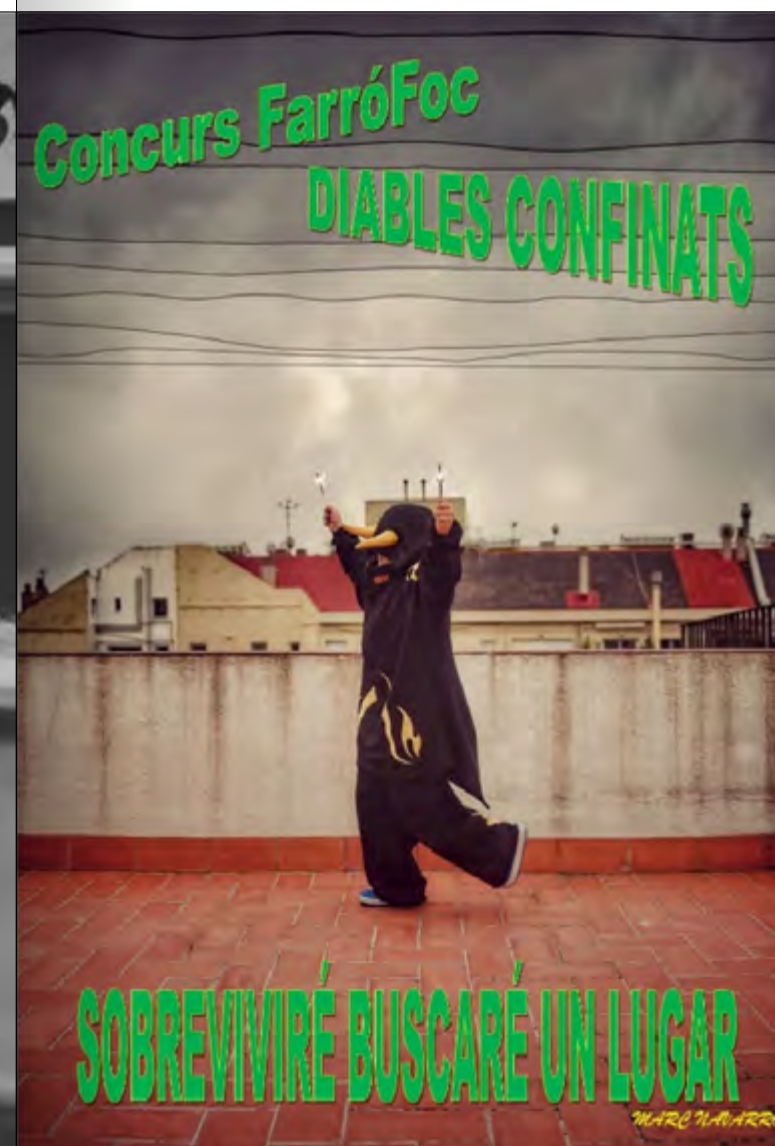
Dia 14 de desembre. VUITENA MOSTRA SOLIDÀRIA DEL FARRÓ

A la Plaça Sant Joaquim i carrer Septimània. Aquest any l'entitat de referència va ser GRUP CALIU ATENEU DIVERS. A migdia, entre actuacions musicals, en Rubén va explicar el seu projecte.

Aquest any les PARADES SOLIDÀRIES van ser:

COOPERATIVA GERMINAL - VERMUT SOLIDARI - IPPS CENTRE VALLIRANA 61 - PINTURA I JOIES R. BUSQUETS - ASSÍS CENTRE D'ACOLLIDA - MUJERES LATINAS SIN FRONTERAS - ESCOLA CONCEPCIONISTES - AMPA CONCEPCIONISTES - ANGIE CREATIVART - 3HANA. KARF - NUSOS I MÉS, I MÉS - EDITORIAL NANIT - SWEET MARSUPI - MOMIS - LULUPART - COSER Y CANTAR BCN - LAGUPAARTESANIA - HAPPY UKY - AS. MUJERES PA'LANTE COOP. - ESCOLA I AFA POETA FOIX - HILO VERDE - ARTESANIA GROGA - SNAP DRAGON - GRETTA'S - LESSAC - JULIA SCRAP - PEÑA CANDELA - ECREM - XOCORIOL - LA QUINTA PATA - TOC BLAU BCN - COLLA HUMORÍSTICA - FUNDACIÓ PUTXET - AS. SUPERAR L'ICTUS BARCELONA - DRET A MORIR DIGNAMENT - NURIA TRIQUELL - MARDESAL - ESCOLA LYS - TALLER ESCOLA LYS - SSG COOPERA - EL JARDÍ - DIABLES FARRÓ FOC - MANADA GORI-GORI, i TALLER SEPTIMÀNIA que va fer el taller directament al seu local.

LA CARPA VIRTUAL: SERVEIS SOCIALS - RADARS, ESPAI VIL·LA URÀNIA: CASAL INFANTIL -LA SALETA, AS. ENTITATS VIL·LA URÀNIA, PROJECTE ESCOLA POETA FOIX, FARRÓ COMERÇ, CASA SAGNIER.

Perdí mi oído.
Perdí mi voz.
Me había ido
super veloz.

Huía de algo que no veía
pensé que corriendo me escapaba
pensé "estoy ciega" pero vi un día.
Huía de algo que no existía.

Lea Valentina

Caleb Muñoz

La part festera no hagués estat possible sense la participació ESCOLA TRÉMOLO, ESCOLA POETA FOIX, ESCOLA LYS, SOM MÚSICS (ESCOLA CONCEPCIONISTES), TIMBALYS, COR TEMPUS I CORALS AMIGUES I FIT BALMES FEMENÍ.

També un agraïment molt especial al nostre gran amic MAN HOH, el gran presentador del Farró, en PERE de MAX IMPRESSIÓ i l'ANDREA de PA DE SUCRE per deixar-nos connectar els allargadors de llum, ELS PETITS ARTISTES DEL CASAL INFANTIL, que van fer els meravellosos dibuixos del cartell d'aquest any, i en JEAN REMI que va fer el disseny. Les escoles LYS, POETA FOIX i MM CONCEPCIONISTES, que fan una gran tasca amb els petits veïns del barri, ensenyant els valors de la solidaritat i l'amistat.

Les nostres entitats amigues: DIABLES FARRÓFOC, VERDI DEL MIG, BARNAVASI, C.C. VIL·LA URÀNIA, FEDERACIÓ DE COLLES DE SANT MEDIR i molt especialment al GRUP DE VOLUNTARIS DE SANT MEDIR.

RÀDIO FARRÓ, per tota la cobertura que han fet de la nostra activitat. I a GRUP CALIU ATENEU DIVERS, per l'explicació i la reivindicació.

I a tothom qui va fer aportacions a les guardioles solidàries: GRÀCIES A VOSALTRES HEM POGUT COMPRAR 66 TARGES T-Casual.

Dià 15 de desembre. PRIMERA TABALADA SOLIDÀRIA DEL FARRÓ

A la plaça Sant Joaquim. El final de festa aquest cop va ser la "PRIMERA TABALADA SOLIDÀRIA DEL FARRÓ", organitzada per DIABLES FARRÓFOC.

Amb la participació de les colles tabaleres: REPERKUTIM, ATZERIES DE LA COLLA VELLA, KABUM, DIABLES I DIABLEMESSES DE LA FLORIDA, DIABÒLICA DE GRÀCIA, DIABLES DEL CLOT, KUKUMKU i DIABLES FARRÓFOC.

Es va fer una votació popular i les colles guanyadores van ser:

Posada en escena DIABLES DEL CLOT; Qualitat Musical KABUM; Simpatia DIABLES FARRÓFOC; Primer Premi: REPERKUTIM

Dia 16 de desembre. REPARTIMENT SOLIDARI

Passem per les entitats de referència, Assís Centre d'Acollida, Mujeres Latinas i Fundació Putxet a portar els materials recollits a la Mostra Solidària.

Dia 17 de desembre. VIL·LA URÀNIA. COMISSIÓ DE GESTIÓ

A Vil·la Urània. Trobada amb la Tècnica de Districte, la direcció i la Junta de la Vil·la.

Dia 17 de desembre. VIL·LA URÀNIA. COMISSIÓ DE PROGRAMACIÓ

A Vil·la Urània. Trobada amb la direcció, els diversos serveis de l'Espai i la Junta de la Vil·la.

Dia 17 de desembre. CONSELL CIUTADÀ

A la seu de Districte. Per part del Farró presència de Veïns Farró i Farró Comerç.

Dia 20 de desembre. GRUP CALIU

Al carrer Pàdua. Trobada amb els responsables per preparar properes activitats conjuntes.

Dia 21 de desembre: CAGA TIÓ GEGANT I

XOCOLATADA

A Saragossa 29, davant de Vil·la Urània. Activitat familiar del Districte per potenciar el Comerç. Amb Farró Comerç.

Dia 23 de desembre: ESPECTACLE DE MÀGIA

A Saragossa 29, davant de Vil·la Urània. Activitat familiar del Districte per potenciar el Comerç. Amb Farró Comerç.

Dia 31 de desembre: PENGEM LA PANCARTA DE REIS

A la plaça Mañé i Flaquer.

Dia 5 de gener: RECOLLIDA DE JOGUINES I ESTADA DEL CARTER REIAL

A la Plaça Mañé i Flaquer. Durant tot el dia recollida de joguines per portar-les a la Parròquia Mont Carmel. També fem lots per famílies que venen de Serveis Socials i de la Parròquia Santa Joaquina de Vedruna. Vam omplir sis cotxes de joguines noves. També es fa un racó per les joguines que ens arriben en prou bon estat per ser reutilitzades.

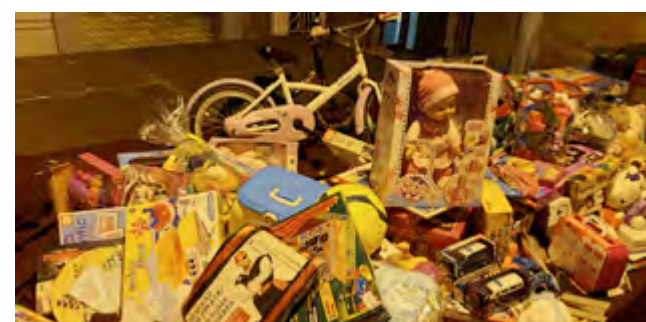
Un agraïment molt especial a la Federació de Colles de Sant Medir que ens van portar els caramels i lluminadures perquè el Carter Reial repartís entre la canalla.

Dia 5 de gener: ENTREGA DE PREMIS DEL QUART CONCURS D'APARADORS I BOTIGUES GUARNIDES. FARRÓ COMERÇ

A la Plaça Mañé i Flaquer. Van participar:

Els premis del jurat van ser: Guarniment Nadalenc de tota la botiga: CANSALADERIA LLUIS BRAGULAT - HERNANDO XARCUTER

Aparador Guarnit: FARMÀCIA PIERA - PETIT À PETIT

Dia 8 de gener. CALENDARI FESTER

A Vil·la Urània. Trobada dels festers per preparar el calendari d'activitats d'aquest any.

Dia 15 de gener. REUNIÓ POLÍTICA

A la seu de Districte. Trobada amb el regidor Batlle i el conseller Millan.

Dia 21 de gener. VIL·LA URÀNIA. COMISSIÓ DE GESTIÓ

A Vil·la Urània. Trobada amb la Tècnica de Districte, la direcció i la Junta de la Vil·la.

Dia 21 de gener. VIL·LA URÀNIA. COMISSIÓ DE PROGRAMACIÓ

A Vil·la Urània. Trobada amb la direcció, els diversos serveis de l'Espai i la Junta de la Vil·la.

Dia 22 de gener. TROBADA AMB SERVEIS TÈCNICS DEL DISTRICTE

Al carrer Anglès. Trobada amb la gerent, la directora de serveis a les persones, el referent d'obres i la tècnica de barri per tractar diversos temes i dubtes.

Dia 27 de gener. TROBADA COLLES DE SANT MEDIR AMB EL DISTRICTE

A la seu de Districte. Primera trobada amb tècniques i guàrdia urbana per preparar la festa d'aquest any. Amb la presència de la Colla Humorística.

Dia 28 de gener. GERVASI EL PREGONER

A Vil·la Urània. Reunió de seguiment.

Dia 28 de gener. TALLER DE CARTELLS

Formació oberta a grups i entitats del centre cívic. Amb la presència de FarróFoc, Farró Comerç i Veïns Farró.

Dia 3 de febrer. ENTREGA DE TARGES DE BUS

A la Fundació Putxet i a Assís Centre d'Acollida.

Dia 5 de febrer. FESTA RADARS

A Vil·la Urània. Primera trobada per la preparació de la festa 2020.

Dia 6 de febrer. ENTREGA DE TARGES DE BUS

A Mujeres Latinas Sin Fronteras.

Dia 6 de febrer. CARRIL BICI A LA VIA AUGUSTA

A l'institut Menéndez Pelayo. Creació de la plataforma Bici Augusta.

Dia 6 de febrer. COMISSIÓ DE SEGUIMENT

A Vil·la Urània. Per part del Farró presència de Veïns Farró, FarróFoc i Farró Comerç.

Dia 7 de febrer. TAULA RADARS

A Vil·la Urània. Presentació dels nous projectes de la Taula. Entre d'altres Veïns Farró participa en: Gervasi el Pregoner i la Festa Radars.

Dia 10 de febrer. COMISSIÓ DE PREVENCIÓ I SEGURETAT

A la seu de Districte. Per part del Farró presència de Veïns Farró i Farró Comerç.

Dia 11 de febrer. ASSEMBLEA DE LA VIL·LA

A Vil·la Urània. Trobada de les entitats que formen l'Associació d'Entitats Vil·la Urània.

Dia 12 de febrer. ASSEMBLEA FEDERACIÓ COLLES DE SANT MEDIR

A Vil·la Urània. Trobada de les Colles al districte Sarrià – Sant Gervasi.

Dia 13 de febrer. TROBADA AMB EL TÈCNIC DE SALUT

Al carrer Pàdua. Trobada per informar de les properes col·laboracions.

Dia 14 de febrer. TROBADA COLLES DE SANT MEDIR AMB EL DISTRICTE

A la seu de Districte. Trobada amb la direcció de serveis i guàrdia urbana per comentar la seguretat de la festa d'aquest any. Amb la presència de la Colla Humorística.

Dia 18 de febrer. VIL·LA URÀNIA. COMISSIÓ DE GESTIÓ

A Vil·la Urània. Trobada amb la Tècnica de Districte, la direcció i la Junta de la Vil·la.

Dia 18 de febrer. CONSELL D'EQUIPAMENT

A Vil·la Urània. Presentació dels resultats del 2019. Per part del Farró presència de Veïns Farró, FarróFoc, Farró Comerç i la Federació d'Entitats.

Dia 21 de febrer. GERVASI EL PREGONER

A Madrid. Ponència – presentació de la guia de serveis del projecte Radars dins de les jornades "Vínculos comunitarios y Soledades Urbanas" una trobada de xarxes veïnals i comunitàries que treballen/atenen la solitud no desitjada mitjançant diverses estratègies. Radars Barcelona va estar representat per l'As. Amigues i Amics de la Sedeta i Veïns Farró.

Dia 22 de febrer. CARNESTOLTES AL FARRÓ

A la Plaça Mañé i Flaquer. Primer concurs de disfresses del Farró, amb animació de les batucades Azinheira Batucada i Atabalades de Premià de Mar, sopar de carmanyola, i ball amb Los Monos Voladores del sr. Burns.

Roc Folch

Roc Folch Savallón
10 anys
escola LYS
St. Jordi també està a
Casa

Vera
Barnes

Valentina Sarasa

POEMA SANT JORDI 2020.

El Sant Jordi a casa ho celebrarem
I amb moltes ganes ho rebrem.

A casa hi seré
però amb la companyia dels llibres estaré.

Esperem que l'any vinent es pugui festejar
per un llibre i una rosa puguem regalar.

Alejandro Firpo Ariño

SANT JORDI AL FARRÓ 2020

Noa Peruzzi

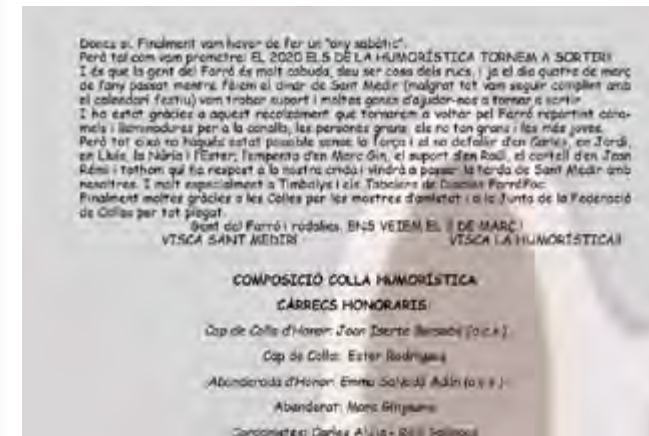
Dia 23 de febrer. PREGÓ DE SANT MEDIR

A la Vila de Gràcia. Tret de sortida de la festa de Sant Medir 2020. Amb la participació a la cercavila festiva dels Tabalers de FarróFoc. Amb la presència de la Colla Humorística.

Dia 24 de febrer. PENJADA DE LA BANDERA

A Vil·la Urània. Col·locació de la bandera de la Colla Humorística al balcó de la seva seu.

Dia 25 de febrer. VIL·LA URÀNIA. COMISSIÓ DE PROGRAMACIÓ

A Vil·la Urània. Trobada amb la direcció, els diversos serveis de l'Espai i la Junta de la Vil·la.

Dia 26 de febrer. REUNIÓ POLÍTICA

A Vil·la Urània. Trobada amb la directora de serveis a les persones, la tècnica de centres cívics i la Federació d'entitats Vil·la Urània.

Dia 27 de febrer. SUBVENCIONS ENTITATS

Al carrer Anglí. Presentació de les subvencions 2020 de les diverses entitats del Farró.

Dia 27 de febrer. ARRIBEN LES CAMELS

A Vil·la Urània. Comença a fer olor de dolç.

Dia 28 de febrer. GESTIÓ VIL·LA URÀNIA

A Vil·la Urània. Trobada amb l'empresa que porta la gestió de l'equipament, els responsables del bar, la direcció del centre, la tècnica de districte i la junta de la Vil·la per fer seguiment del funcionament del bar de la Vil·la.

Dia 29 de febrer. CORREFOC DE LA CABRÒNICA DEL NORD

Al Fort Pienc. Celebració dels 25 anys de la Colla. Amb presència de Diables FarróFoc.

Dia 1 de març. CALÇOTADA AL FARRÓ

A la plaça Mañé i Flaquer. Gran dia de festa tot celebrant una calçotada per 250 persones!

Tehenzul 10 anys Escola Fàbregas

6:15 am

Princesa

Draze

Tehenzul Olivera

Sant Jordi

A la Reial Acadèmia
Ona Folch i altres
6 anys i 10 dies

Ona Folch

El conocimiento es poder
como el agua, incoloro.
Daria todo lo que sé
por la mitad de lo que ignoro.

Al menos fue lo que pensé
hasta que lo vi como un tesoro
El conocimiento es saber
que el poder no lo es todo.

Lea Valentina

Dia 3 de març. SANT MEDIR

Al Farró i rodalies. La colla Humorística ha tornat a sortir!

Matí al districte i l'ermita amb les colles del districte: Nova de Sarrià i Jovenívola.

Eulàlia Cardona

Néli Trotta

El dinar també es va compartir amb la colla Jovenívola, i després cap a Vil·la Urània a buscar la bandera.

Carlota Bragulat

Iris Planas

Dia 7 de març. CERCAVILA MATINEE VALLMITJANA

Al carrer Astúries. Amb presència de Diables FarróFoc.

Dia 8 de març. SANT MEDIR

A la Parròquia de Sant Medir i rodalies. Amb presència de la Colla Humorística.

Dia 11 de març. CONSELL DE BARRI

A l'Espai Putxet. Per part del Farró presència de l'Avv del Farró.

Dia 11 de març. VALORACIÓ CALÇOTADA

A Vil·la Urània. Dins la trobada setmanal del veïnat, valoració de les darreres activitats i previsió de futures.

Dia 13 de març. ENS CONFINEM

Laia Trotta

Sandra

Pedro

Cadascú a casa seva... i a veure com sortim d'aquesta.

Dia 17 de març. CONSELL DE REDACCIÓ COSES DEL FARRÓ

Mitjançant el correu afrontem el nou número de la revista (el que esperem que tingueu a les mans). Fent converses a dues bandes es decideix ajornar la sortida de la revista fins, de moment el mes de maig. Tot i això es segueix treballant en els continguts i la maquetació.

Dia 17 de març. VIL·LA URÀNIA. COMISSIÓ DE GESTIÓ (AJORNADA)

A Vil·la Urània. Trobada amb la Tècnica de Districte, la direcció i la Junta de la Vil·la.

Dia 17 de març. VIL·LA URÀNIA. COMISSIÓ DE PROGRAMACIÓ (AJORNADA)

A Vil·la Urània. Trobada amb la direcció, els diversos serveis de l'Espai i la Junta de la Vil·la.

Dia 18 de març. FESTA RADARS (AJORNADA)

A Vil·la Urània. Seguim preparant els actes de la festa.

Dia 19 de març. CARTA DEL REGIDOR

Mitjançant el correu.

Ajuntament de Barcelona
Districte de Sant Gervasi - Sant Gervasi
Plaça del Consell de la Vila, 1
08017 Barcelona

Benvolguts,
Benvolgudes,

Com sabeu, estem vivint una situació excepcional deguda a la pandèmia de la Covid19. Com a part de les mesures adoptades per l'Ajuntament de Barcelona amb l'objectiu de contenir l'expansió del coronavirus, i protegir als ciutadans vulnerables, s'ha decidit tancar tots els serveis no essencials i activar el teletraball en totes les dependències i serveis on això és possible.

El Districte de Sant Gervasi - Sant Gervasi, com la resta dels districtes municipals, femem part dels serveis que han tancat les oficines de manera preventiva. Així doncs, tant la seu de la plaça del Consell de la Vila, com les oficines del carrer d'Anglès i l'Oficina de Col·lecció resten tancades, de moment, fins al dia 30 de març, igual que el conjunt d'equipaments del districte.

Tot i això, els consellers i conselleres, la gent i tot el personal del Districte, així com jo mateix, en la meua doble responsabilitat de regidor del Districte i tinent d'Alcalde de Prevenció i Seguretat, seguim estant, com sempre, a la vostra disposició en allò que sigui, calgui i estigui a les nostres mans. Tot i el necessari atenuament de l'activitat, l'Ajuntament de Barcelona garanteix el funcionament dels serveis bàsics i essencials, amb especial atenció a les persones més vulnerables.

El personal tècnic del Districte segueix treballant des de casa, i tots i totes estem connectats a través dels mitjans digitals, de manera que en cas de necessitat podem posar-vos en contacte mitjançant el telèfon o el correu electrònic.

També vull agrair-vos la bona disposició a l'hora de suspendre les activitats polítiques, les diverses iniciatives de suport veïnal i les propostes culturals per no ser insuportable el necessari confinament.

Tot esperant que l'actual situació s'acabi el més aviat possible, rebreu una cordial salutació.

Albert Batlle Bastardas,
Regidor del Districte

Dia 20 de març. CRIDA SERVEIS SOCIALS

Ens demanen la nostra col·laboració per trobar voluntaris per tal d'ajudar persones grans que estan soles a casa.

Dia 21 de març. CRIDA RADARS

Des de la direcció de serveis a les persones i al territori ens demanen fer difusió.

VEÍ, VEÏNA, ENS POTS AJUDAR?

Com pots tenir cura de les persones grans que viuen a la comunitat de veïns i veïnes davant la COVID-19?

Segueix totes les recomanacions higièniques i evita el contacte físic. Protegeix-te tu per poder protegir els altres. Si tens símptomes o ets col·lectiu de risc, queda't a casa.

Facilita el teu telèfon als veïns i veïnes. Pots trucar les persones grans perquè se sentin acompanyades en aquests moments difícils.

Pregunta'ls si necessiten ajuda. No hi tinguis contacte físic: truca'ls o queda't a la porta deixant un metre de distància.

Aprofita els teus desplaçaments imprescindibles per fer els encàrrecs necessaris de les persones que no es poden desplaçar.

Si detectes una situació d'emergència o d'elevada vulnerabilitat.

936 197 311

SERVEIS SOCIALS
radarsgentgran@bcn.cat

RADARS
Servei d'atenció a les persones grans

Ajuntament de Barcelona

Gràcies!

Dia 1 d'abril. SI L'ENCERTES, L'ENDEVINES (AJORNADA)

Pels comerços del Farró. Inici del Concurs de Frases Fetes pel Farró del Consorci per la Normalització Lingüística. Amb la participació de Farró Comerç, Avd del Farró i l'Ass. d'Entitats Vil·la Urània.

Dia 9 d'abril. REUNIÓ DE FESTERS

Des de diverses cases del Farró. Reunió virtual per veure com encarem les diverses activitats programades i l'edició de la revista.

Dia 15 d'abril. FESTA RADARS (AJORNADA)

A Vil·la Urània. Reunió de continuïtat.

Dia 21 d'abril. VIL·LA URÀNIA. COMISSIÓ DE PROGRAMACIÓ (AJORNADA)

A Vil·la Urània. Trobada amb la direcció, els diversos serveis de l'Espai i la Junta de la Vil·la.

Dia 21 d'abril. VIL·LA URÀNIA. COMISSIÓ DE GESTIÓ (AJORNADA)

A Vil·la Urània. Trobada amb la Tècnica de Districte, la direcció i la Junta de la Vil·la.

Dia 23 d'abril. SANT JORDI

A les finestres i balcons del Farró. Exposició de roses. Lectura de llibres i poesies.

EL QUE FAREM, DE MOMENT, fins el proper número... si l'autoritat competent ens deixa:

Dia 11 de maig. PREMIS "SI L'ENCERTES, L'ENDEVINES" (AJORNADA)

A la plaça Mañé i Flaquer. Entrega dels premis als participants del Concurs de Frases Fetes.

Dia 13 de maig. FESTA RADARS

A Vil·la Urània. Seguim preparant els actes de la festa.

Dia 19 de maig. VIL·LA URÀNIA. COMISSIÓ DE PROGRAMACIÓ

A Vil·la Urània. Trobada amb la direcció, els diversos serveis de l'Espai i la Junta de la Vil·la.

Dia 19 de maig. VIL·LA URÀNIA. COMISSIÓ DE GESTIÓ

A Vil·la Urània. Trobada amb la Tècnica de Districte, la direcció i la Junta de la Vil·la.

Dia 3 de juny. FESTA RADARS

A Vil·la Urània. Seguim preparant els actes de la festa.

Dia 13 de juny. FESTA RADARS DELS BARRIS DE SANT GERVASI

A la plaça Molina. Celebració de la festa 2020 organitzada per la Taula Radars de Sant Gervasi.

Dia 13 de juny. DIA MUNDIAL DE TEIXIR EN PÚBLIC

A la plaça Molina. Ens afegim a celebrar el Dia Mundial de Teixir en Públic amb la Galeria de Vil·la Urània.

Dia 23 de juny. REVETLLA DE SANT JOAN

A la Plaça Mañé i Flaquer. Revetlla familiar amb sopar de carmanyola i petards.

Dia 4 de juliol. LA PRÈVIA DE L'ESTIU

A la plaça Mañé i Flaquer.

Del 6 al 13 de setembre. FESTA MAJOR AL FARRÓ

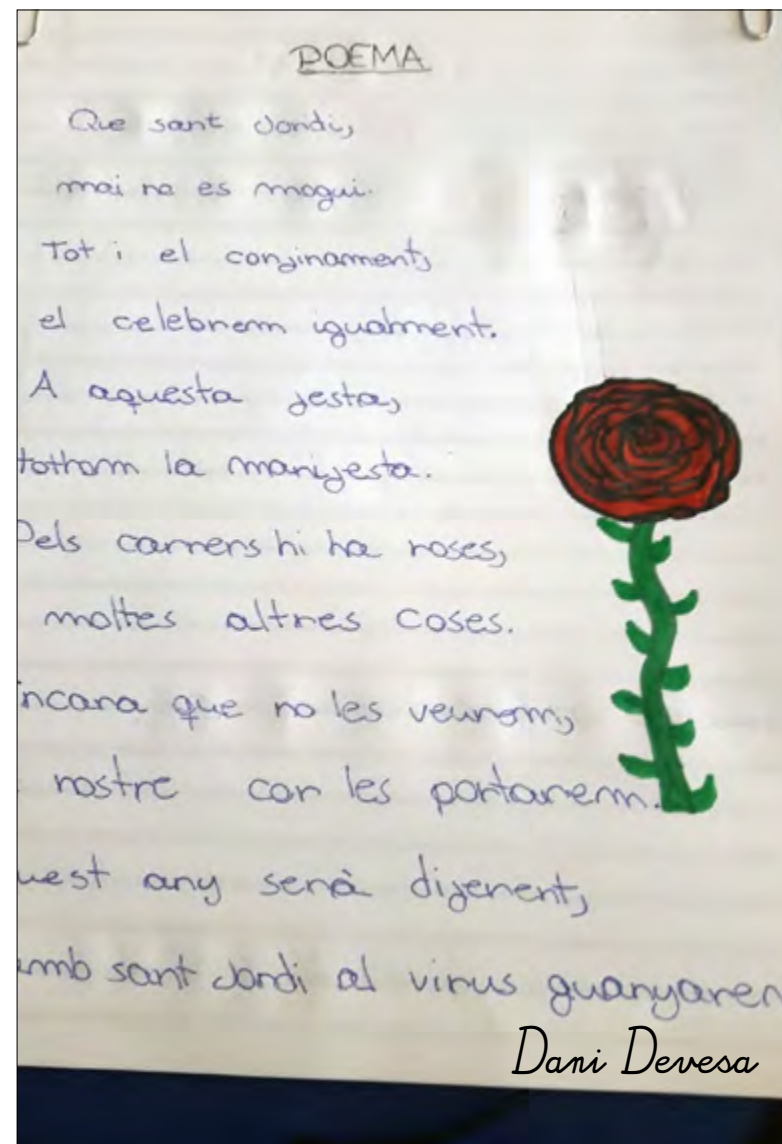
Al barri del Farró.

Dia 31 d'octubre. LA PROPOSTA DE L'ATENEU DIVERS

Al barri del Farró.

Dia 12 de desembre. NOVENA MOSTRA SOLIDÀRIA DEL FARRÓ

A la Plaça Sant Joaquim i carrer Septimània.

EL RACÓ DE L'ARTISTA

Aquesta vegada dediquem l'espai de l'art a les persones que han estat més importants en l'edició del número de primavera del 2020.

Tenim un bon i gran planter d'artistes que encara van a escola, però que tenen un gran futur.

Així que volem fer un especial "Racó de l'Artista", dins d'aquest especial Coses del Farró-13, agraïnt els dibuixos que ens han fet arribar:

Benja Aneiros - 9 Anys - Escola Poeta Foix

Caleb Muñoz - 9 Anys - Escola Poeta Foix

Carlota Bragulat - 10 Anys - Escola Lys

Cinta Cardona - 6 Anys - Escola MM.Concepcionistes

Eulàlia Cardona - 8 Anys - Escola MM.Concepcionistes

Gerard Navarro - 8 Anys - Escola Lys

Iris Planas - 6 Anys - Escola Lys

Laia Clofent - 5 Anys - Escola Projecte

Laia Trotta - 7 Anys - Escola Lys

Leo Pasour - 5 Anys - Escola Alemanya

Max Egea - 4 Anys - Escola Projecte

Néli Trotta - 4 Anys - Escola Lys

Noa Peruzzi - 7 Anys - Escola Poeta Foix

Ona Folch - 6 Anys - Escola Lys

Oriol Olivera - 7 Anys - Escola Poeta Foix

Pedro - 6 Anys - Col·legi Jesús Maria St.Gervasi

Roc Folch - 10 Anys - Escola Lys

Sofia Albuquerque - 6 Anys - Escola Joan Roca

Tehenzul Olivera - 10 Anys - Escola Poeta Foix

Valentina Sarasa - 5 Anys - Escola Mary Ward

Vera Barnes - Escola Poeta Foix

Sandra

I les poesies enviades per:

Alejandro Firpo - 12 Anys - Escola Poeta Foix

Dani Devesa - 6 Anys - Escola Farigola

Lea Valentina Herrera - 15 Anys - Institut Montserrat

**GRÀCIES A VOSALTRES,
HEM OMLERT DE COLOR
AQUEST SANT JORDI
TAN DIFERENT
QUE ENS HA TOCAT VIURE!**

Gerard Navarro

Dani Devesa

Col·labora amb
la teva associació de veïns per fer més
gran el nostre barri.

Més participatiu

Per a tota la nostra gent

Amb més comerç i restauració de proximitat

Parla, escriu, ... digues la teva!

veinsfarro@gmail.com

/FestesDelFarro

@avvdelfarró

@barrifarro

SOM-Hi!
NOMÉS HI FALTES TU

ASSOCIACIÓ DE VEÏNS I COMISSIÓ
DE FESTES DEL BARRI DEL FARRÓ

Amb la col·laboració de:

Districte de
Sarrià-Sant Gervasi

Ajuntament de
Barcelona

